መበል 29 ዓመት ቁ.6 ቀዳም 7 መስከረም 2019 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 3
ምርባሕ ዓሳ ኣብ ጥዑም
ማይ

ገጽ 5
ፖለቲካዊ መልክዕ ዝሓዘ ባርዕ
ጫካ ኣማዞን. . . .

ገጽ 6 ገጽ 7 ገጽ 9 ብምንታይ ኢኻ ትርኢ? ደበና ፍቕሪ

ኣምባሳደር ሶፍያ ናይ ስራሕ ወረቐታ ኣረኪባ

ኣምባሳደር ሶፍያ ተስፋማርያም፡
ቀዋሚ ወኪል ኤርትራ ኣብ ውድብ
ሕቡራት ሃገራት ብምዃን፡ ብ5
መስከረም ናይ ስራሕ ወረቐታ ንዋና
ጸሓፊ ናይ’ቲ ውድብ ኣንቶንዮ
ጉተረሽ ኣረኪባ።

ኣብ’ቲ ኣጋጣሚ፡ ኣምባሳደር ሶፍያን
ዋና ጸሓፊ ጉተረሽን፡ ኣብ ምድንፋዕ
ዝምድና ኤርትራን ውድብ ሕቡራት
ሃገራትን ዘተኰረ ዝርርብ ኣካዪዶም።
ንተራ ኤርትራ ኣብ ዞባዊ ሰላምን
ርግኣትን ዝመጐሰ ዋና ጸሓፊ ጉተረሽ፡

ውሑስ ዞባዊ ሰላምን ብልጽግናን
ክህሉ ሰናይ ምንዮቱ ገሊጹ።
ኣምባሳደር ሶፍያ ብተወሳኺ፡ ሰናይ
ምንዮት ዝሓዘ መልእኽቲ ፕረዚደንት
ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ናብ ዋና ጸሓፊ
ኣንቶንዮ ጉተረሽ ኣብጺሓ።

ዋና ኣካያዲ ስራሕ ሃገራዊ ኮርፖረሽን
መድሕን ኤርትራ (ሃ.ኮ.መ.ኤ) ኣቶ ዘርኡ
ወልደሚካኤል፡ ትማሊ 6 መስከረም፡
ንኣባላት ሚኒስትሪ ዜና፡ ብዛዕባ ኣገዳስነት
ብጉጅለ ዝእቶ ናይ ሂወት መድሕን
ኣስተምህሮ ሂቡ።
ኣብ ኣዳራሽ ሃገር ሚድያ ኣብ
ዝተዋህበ ኣስተምህሮ፡ ኣቶ ዘርኡ፡ ናይ
ሂወት መድሕን ብዓለም ደረጃ ሓደ
ካብ’ቶም ልዑል ኣቓልቦን ወፍርን
ዝግበረሎም ዓይነታት መድሕን ከምዝኾነ፡
ቀንዲ ዕላማኡ ድማ፡ ኣብ ግዜ ሞት፡
ሕማምን እርጋንን ንዘጋጥም ናይ ቊጠባ
ጸገማት ንምቅላል ምዃኑ ኣረዲኡ።
ኣብ ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ፡
ብዝተፈላለየ ኣገባብ ዝቘማ ናይ
ምትሕግጋዝ ጉጅለታት፡ ውሕስነት
ክፈጥራን ኣብ ግዜ ሕማም ይኹን
ድሕሪ ሞት ንዘጋጥም ማሕበረ-ቊጠባዊ
ሃጓፋት ከቃልላን ምጽንሐን፡ ብእወታ
ዝጥመት ምዃኑ፡ እዚ ኣገባብ’ዚ

ዋና ኣካያዲ ስራሕ ሃ.ኮ.መ.ኤ፡ ንኣባላት ሚ/ዜና ኣስተምህሮ ሂቡ
ግን - ክመጽእ ምስ ዝኽእል ማሕበረ-
ቊጠባዊ ለውጥታት፡ ቀጻልነቱ ውሑስ
ከምዘይከውን ኣገንዚቡ።

ብስራሕ ይኹን ብኻልእ መገዲ
ዝተኣከበ ብዝሒ ሰብ ዘለዎ ኣሃዱ፡
ብጉጅለ ናይ ሂወት መድሕን ምስ

ዝኣቱ፡ ብፍላይ ኣብ ግዜ ሞት - ቊጠባዊ
ሕጽረት ስድራ-ቤት ንምቅላል ሓጋዚ
ከምዝኾነ፡ ኣብ’ዚ ድማ እቲ ገንዘብ ናይ

ምእካብን ምምሕዳርን ሓላፍነት ዝወሰደ
ሃገራዊ ኮርፖረሽን መድሕን ኤርትራ፡
ዋሕስ ምዃኑ ኣረዲኡ።

ኮሚተታት ብምቛም ኣብ ከባቢኦም
ዝርከቡ ስድራ-ስዉኣት ንምሕጋዝ ተበግሶታት
ክወስዱ ዝጸንሑ ነበርቲ ምምሕዳራት ከባቢ
ገርገፍ፡ ተበልድያን ኦምሓጀርን - ንኡስ ዞባ
ጎልጅ፡ ኣወዳድባኦም ብምሕያል ሓገዛቶም
ንምዕዛዝ ከምዝሰርሑ ገሊጾም።
እቶም ዜጋታት ነዚ ዝገለጹ፡ ከም
መቐጸልታ ናይ’ቲ ክገብሩዎ ዝጸንሑ
ሓገዛት፡ ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ተበልድያ 30
ሄክታር፡ ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ገርገፍ ድማ
50 ሄክታር ዝሕረስ መሬት ንምንባይ ስድራ
ስዉኣት ተሓዚኡ፡ ዓመታዊ ብኮም ተሓሪሱ
ፍርያቱ ነቶም ስድራቤታት ከምዝዕደል ኣብ
ስምምዕ ኣብ ዝተበጽሓሉ ኣጋጣሚ እዩ።

ጎልጅ - ነበርቲ ሓገዞም ንስድራ-ስዉኣት የዕዝዙ
ኣቦ-መንበር ኮሚተ ምሕጋዝ ስድራ
ስዉኣት ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ተበልድያ ኣቶ
ነጋሲ መንግስትኣብን ኣመሓዳሪ ምምሕዳር
ከባቢ ገርገፍ ኣቶ ኢብራሂም ዑመርን፡
ምሕጋዝ ስድራ ስዉኣት ንመንግስቲ ጥራይ
ዝግደፍ ዕማም ስለዘይኮነ፡ ህዝቢ ጸጋታት
ከባቢኡን ጉልበቱን ብምውህሃድ ክገብሮ
ንዝጸንሐ ሓገዛት፡ ነባሪ ፍታሕ ብዘረጋግጽ
ኣገባባት ከምዝቕጽልዎ ኣረጋጊጾም።
እቲ ተወሲዱ ዘሎ ተበግሶ፡ ብኻልኦት
ከባቢታት ክሰዓብ ብምዝኽኻር፡ ኣብ መጻኢ፡
ስድራ ስዉኣት ኣብ መነባብሮኦም መሰረታዊ
ለውጢ ዘምጽኡሉ ናይ ምጥያስ መደብ
ተታሒዙ ከምዘሎ ገሊጾም።

ኣብ እንዳገርግስ - ንኡስ ዞባ ዓዲ-ዃላ ንፈተነ
ዝተዘርአ ብ“ሰዓረ” ዝጽዋዕ ዓይነት መሸላ፡ ኣብ
ጽቡቕ ደረጃ ከምዝበጽሐ ተሓቢሩ።
ኣብ ሕርሻ ንኡስ ዞባ ዓዲ-ዃላ ክኢላ
ልምዓት ብቚሊ መንእሰይ ኪዳነ ለኣከ፡ እቲ
ምሩጽ ዘርኢ መሸላ ኣቐዲሙ ብዝተገብረ
ፈተነ፡ ኣብ ምዕራባዊ ቆላ ብዝሒ ማይን
ደርቂን ተጻዊሩ ጽቡቕ ውጽኢት ከምጽእ
ከምዝኽእል ተኣሚኑሉ ንሓረስቶት ናይ’ቲ
ከባቢ ከም እተዓደለ - ዛጊት ኣብ’ቲ ከባቢ
ብዘሎ ጽቡቕ ዝርጋሐ ዘለዎ ዝናብ ድማ፡
ጉንቦ ኣብ ምፍላይ ከምዝርከብ ገሊጹ።

እንዳገርግስ - ‘መሸላ ሰዓረ’ ኣብ ጽቡቕ ደረጃ በጺሑ

እዚ ዓይነት መሸላ’ዚ፡ ን387 ሓረስቶት
እንዳገርግስ ከም እተዓደለ ብምሕባር ድማ፡
ካብ ማሕረስ ክሳብ’ዚ በጺሑዎ ዘሎ ደረጃ፡
ግቡእ ምክትታል ስለዝገበሩሉ ጽቡቕ እቶት
ክሕፈሶ ትጽቢት ከምዘለዎም ኣረዲኡ።
ሎም-ዘበን ኣብ ንኡስ ዞባ ዓዲ-ዃላ ብሓፈሻ፡
ኣብ እንዳ-ገርግስን ከባቢኣን ድማ ብፍላይ
ዝሃርም ዘሎ - ጽቡቕ ዝርጋሐ ዘለዎ ዝናብ፡
በብወቕቶም ዝተዘርኡ ኣእካልን ጥረታትን
ኣብ ደረጃ ምውላድን ምሽዋትን በጺሖም
ምህላዎም ተፈሊጡ።

ስ/
ኣ
ቤ
ል

በ
ረ
ኸ
ት

ኣማኑኤል ገብረእግዚኣብሄር

. . .

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 2

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ሊድያ ስልጣን
ሳምራዊት መለስ

ለይ-ኣውት

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም
ቍ.ስ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ
ብርሃነ ምሕረትኣብ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ኤርምያስ ገብረልዑል
ሺሃብ ኣርኣያ
ቍ.ስ 201820 (2214)
ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ. 200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ሰማያዊት ሓይለኣብ

ቤተልሄም ታደሰ ትንሱእ ፍስሃየ

ሰዓት መደብ
12:00 ደኩመንታሪ
12:30 ዜና ትግርኛ
12፡50 ዕላል ጥበባት
13፡30 ዜና ዓረብ
13:45 ሄራር
14:35 SPORT HIGHLIGHTS
16:10 ፓኖራማ
17:00 ዜና ትግርኛ
17:20 ሙ/ድራማ
17:30 ዜና ዓረብ
17:40 ልዝብ መንእሰያት
19:00 ደረት ቃና
20:00 ዜና ትግረ
20:10 ጩራ ጥዕና
21:00 ዜና ትግርኛ
21:25 መደብ ስፖርት
22:00 ዜና ዓረብ
22:10 ሙ/ድራማ
22:30 ዜና እንግሊዝ
ብካልኣይ መስመር ተለቪዥን ኤርትራ ጸወታ
ኩዕሶ እግሪ ኣሎ።
1 ስኮትላንድ ምስ በልጅም
ሰዓት 09፡45 ድ/ቀትሪ

ሰዓት መደብ
09፡00 ፊዮሪና
10፡00 ሄሎ ደባይዋ
11፡20 ፓኖርማ
11፡50 ሙ/ድራማ
12፡15 ዶክተራት ኣብ ስቱዲዮ
13፡00 ኣቓልቦ ትንታነ ዜና
14፡00 ሞዛይክ
16፡30 ተኸታታሊት ፊልም እንዳ ዝማም
17፡00 ማእገር
18፡30 ሙ/ድራማ
20:00 ዜና ትግረ
20:10 ተከታታሊት ፊልም ሮራ 21ይ ክፋል
21:00 ዜና ትግርኛ
21:25 ምኽሪ ሞያውያን
22:00 ዜና ዓረብ
22:10 ሙ/ድራማ
22:30 ዜና እንግሊዝ
ብካልኣይ መስመር ተለቪዥን ኤርትራ ዝፍኖ
ጸወታ ኩዕሶ እግሪ ኣሎ።
1 ስዊድን ምስ ኖርወይ
ሰዓት 09፡45 ድ/ቀትሪ

ሰዓት መደብ
09፡00 ኤሮቢክስ
09፡30 ሄሎ ቆልዑ
10፡10 ዶክመንታሪ
11፡00 ሙ/ድራማ
11፡45 ፓኖራማ
12:30 ዜና ትግርኛ
12:55 ሕጊ ንስኒትን ንዕብየትን
13:30 ዜና ዓረብ
13:45 ተኸታታሊት ፊልም ሓረግ 19 ክፋል
14:15 መደብ ናትራን
16:20 ሳይዳ
16:55 ዶክተራት ኣብ ስቱድዮ
17፡50 ዳረት ቃና
18:30 ዜና ትግረ
19:00 ሄራር
21:00 ዜና ትግርኛ
21:25 ካብ ዞባታት
22:00 ዜና ዓረብ
22:10 ሙ/ድራማ
22:30 ዜና እንግሊዝ
22:40

ብካልኣይ መስመር ተለቪዥን ኤርትራ ጸወታ ኩዕሶ
እግሪ ኣሎ።
1 እንግሊዝ ምስ ቡልጋርያ
ሰዓት 07፡00 ድ/ቀትሪ
2 ሰርብያ ምስ ፖርቱጋል
ሰዓት 09፡45 ድ/ቀትሪ

ሎሚ መደብ ERI-TV

ሰኑይ

ሰንበት

ኣቦ-መንበር ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያትን
ተመሃሮን ኤርትራ፡ ኣቶ ሳልሕ ኣሕመዲን፡
ካብ 12 ንኡሳን ዞባታት ደቡብ ንዝተወከሉ
መንእሰያት ተመሃሮ፡ ኣብ ተራን ኣበርክቶን
ውዳበታት መንእሰያት - ኣብ ሃገራዊ
ዕማማት፡ ብ3 መስከረም ኣብ ከተማ

መንደፈራ - ኣቦ-መንበር ሃማመተኤ ሰሚናር ኣካዪዱ

ተመሃሮ ንኡስ ዞባ ባጽዕ፡ ኣብ ሃገራዊ
መርመራ ሻምናይ ክፍልን መልቀቒ ፈተና
ካልኣይ ደረጃን ዘተባብዕ ውጽኢት ከም
ዘመዝገቡ፡ ብ5 መስከረም ኣብ ዝተኻየደ
ኣኼባ ተሓቢሩ።
ሓላፊ ቤት-ጽሕፈት ትምህርቲ ኣብ’ቲ
ንኡስ ዞባ፡ መምህር እስማዒል ሳልሕ፡
ውጽኢት ሃገራዊ መርመራታት ሻምናይ
ክፍልን 12 ክፍልን፡ ብመንጽር ናይ
ዝሓለፈ ዓመት ዘዕግብ ምዃኑ፡ ኣብቲ
ዝድለ ደረጃ ንምብጻሕ ግን ዕቱብ ጻዕሪ
ከምዘድሊ ኣገንዚቡ።
ተሳታፍነት ተመሃሮ ኣብ መባእታ፡
ማእከላይን ካልኣይን ደረጃታት - ኣብ
ዓመተ-ትምህርቲ 2018/2019 እውን፡

ባጽዕ - ኣብ ሃገራዊ መርመራታት ዘተባብዕ ውጽኢት ተመዝጊቡ
ምስ ናይ ቅድሚኡ ዝነበረ ዓመት ክነጻጸር
እንከሎ፡ መጠናዊ ዕብየት ከም ዘመዝገበ
ገሊጹ።
ኣኼበኛታት፡ ንመማህራን ዝወሃብ
ስልጠናታት በብደረጃኡ ክሕይል፡ ተሳትፎ
ወለዲ ኣብ ትምህርቲ ንምዕባይ ጽዑቕ
ጐስጓስ ክካየድ፡ መደብ ትምህርቲ ንዓበይቲ
ብስሩዕ ዝካየደሉ ባይታ ክፍጠር፡ ዝብሉን
ካልኦትን ርእይቶታት ኣቕሪቦም።
ሓላፊ ጨንፈር ሚኒስትሪ ትምህርቲ
ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ፡ መምህር ረሺድ
መሓመድ-ዑስማን፡ ተመዝጊቡ ዘሎ
ውጽኢት ኣተባባዒ እኳ እንተኾነ፡ ከዛኒ
ስለዘይግባእ ናብቲ ዝድለ ሸቶ ንምብጻሕ
ብኹሎም ኣካላት ክድፋኣሉ ተላብዩ።

ምምሕዳር ዞባ ዓንሰባ፡ ተሳትፎኡ
ኣብ ፈስቲቫል 2019 ንምግምጋም
ብ4 መስከረም ኣብ ዝገበሮ ርክብ፡
ሃገራዊ ባህሊ ንምዕንባብን ቅርስታት
ንምብርባርን ኣበርቲዑ ክሰርሕ ተበጊሱ
ከምዘሎ ገሊጹ።
ኣብ’ቲ ኣመሓዳሪ ዞባ ዓንሰባ ኣቶ
ዓሊ ማሕሙድ፡ ኮሚተታት ባህሊ፡
ድኰና ኣባይቲ፡ ኤግዝቢሽን፡ ኣፋዊ
ያታን ካልኦት ደገፍቲ ኮሚተታትን
ዝተሳተፉዎ ርክብ፡ ኩለን ኮሚተታት -
ኣብ’ቲ ካብ 16 ክሳብ 22 ነሓሰ ኣብ
ቀጽሪ ኤክስፖ ዝቐረበ ምርኢት ብዛዕባ
ዝነበረን ብልጫታትን ድኽመታትን
ጸብጻባት ኣቕሪበን።
ምድንጓይ ባጀት ናይ ኩለን
ኮሚተታት ብደሆ ምንባሩ ክበርህ
እንከሎ፡ ዝጭበጥን ረቂቕን ክብርታት

ምም/ዞ/ዓንሰባ፡ ተሳትፎኡ ኣብ ፈስቲቫል-2019 ገምጊሙ
ሕብረተ-ሰብ ናብ ወለዶታት ክሰጋገርን
ክሰርጽን፡ ቀጻሊ ጻዕሪን መጽናዕትታትን
ክካየደሉ ኮሚተታት ኣዘኻኺረን።
ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ባህልን
ስፖርትን ኣቶ ስራጅ ሓጂ፡ ዞባ ዓንሰባ
ኣብ ናይ ሎሚ ዓመት ፈስቲቫል፡
ካብ’ቲ ናይ 2018 ዝያዳ ጻዕሪ ዝፈሰሶን
ብርቂ ርኽበታት ዘጠቓለለን ትሕዝቶ
ከምዘቕረበ፡ ኣብ መጻኢ ድማ ብዝለዓለ
ክስራሓሉ ምዃኑ ሓቢሩ።
ተሳተፍቲ፡ ኣብ ቀጽሪ ኤክስፖ
ዝርከብ ብውክልና ዝተሰርሐ ኣባይቲ
ብሄራትና ዘድሊ ጽገናታት ክግበረሉ፡
ካብ ህዝቢ ዝተኣከበ ቅርስታትን ንብረትን
ኣብ ግዜኡ ናብ ዋናታቱ ክምለስ፡ ባጀትን
መሳላጥያን ከሎ ገና ክቐርብ፡ ዝብልን
ካልእን ርእይቶታትን ለበዋታትን
ኣቕሪቦም።

መንደፈራ ሰሚናር ሂቡ።
ትምህርቲ ዝዓጠቐ ሓላፍነታዊ መንእሰይ፡
ከም ቀንዲ ሃገራዊ ጸጋ ምዅስኳስ፡ ኣካል
ልምዓታዊ ስትራተጂ መንግስቲ ኤርትራ
ምዃኑ ዝጠቐሰ ኣቶ ሳልሕ፡ እዚ ንክኸውን
ተመሃሮ ንቕሓቶም ኣዕብዮም ኣብ ኩሉ

ውዳበታት ማሕበር ተሳትፎኦም ከዕዝዙ
ኣተሓሳሲቡ።
ኣበርክቶን ተወፋይነትን መንእሰያት
ኣብ ዝሓለፉ መድረኻት ልዑል ምንባሩ፡
ናይ’ዚ መድረኽ’ዚ መንእሰያት እውን፡
ሕድሪ ናይ ዝሓለፉ ተረኪቦም፡ ኣብ

ልምዓት ሃገር ንጡፍን ንቑሕን ተራ
ክህልዎም ኣዘኻኺሩ።
ጸሓፊት ህግደፍ ዞባ ደቡብ፡ ወይዘሮ
ኣመተ ንጉሰ እውን፡ ባህሊ ዓያይነት ቀንዲ
መለለዪ ህሉው መንእሰይ ወለዶ ክኸውን
ከምዝግባእ ኣገንዚባ።

ኣብ ዞባ ጋሽ-ባርካ፡ ኣብ ሕርሻን
ምርባሕ እንስሳታትን ዝነጥፉ ሓረስቶት፡
ኣብ ጥዕና ፍርያቶም ክጥንቀቑ፡
ክኢላታት ናይ’ቲ ዓውዲ ጸዊዖም።
ኣመሓደርቲ ንኡሳን ዞባታት ተሰነይ፡
ፎርቶ-ሳዋ፡ ሃኮይታን ጎልጅን፡ ከምኡ’ውን
ሓረስቶት፡ ኣመስራሕትን ወነንቲ ትካላትን
ኣብ ዝተረኽቡሉ ኣብ ከተማ ተሰነይ
ኣብ ዝተቓንዐ ዓውደ-ዘተ፡ ብዘይሕጋዊ
መንገዲ ዝኣቱ ከሚካላት ሕርሻን
ብቕዓቱ ዘይተረጋገጸ ኣዝርእትን፡ ኣብ
ጥዕና ዜጋታት ዘውርዶ ጉድኣት ቀሊል
ብዘይምዃኑ፡ ሓረስቶት ንከሚካላት
ከም ናይ መወዳእታ ኣማራጺ - ብስነ-
ፍልጠታዊ መንገድን ብኣፍልጦ በዓል
ሞያን ክጥቀሙሉ መዘኻኸሪ ቀሪቡ።
ኣብ ጨንፈር ሚኒስትሪ ሕርሻ ዞባ
ጋሽ-ባርካ ሓላፊ ኣሃዱ ቁጽጽር ሃብቲ
ብቚሊ፡ ኣቶ ኣብርሃለይ ሃይለሚካኤል፡
ኣመስራሕቲ ትካላት - ንጽህና
መሳርሒታትን ሰራሕተኛታትን
ከምዘረጋግጻ ንምግባር፡ ዘድሊ ስጉምቲ

ጋሽ-ባርካ - ሓረስቶት ኣብ ጥዕና ፍርያቶም ክጥንቀቑ ይሕተቱ
ክውሰድ ምዃኑ ሓቢሩ።
ኣብ ኣመስራሕቲ ዘይቲ ስምስምን
መኻዚኖታትን ጉድለት ንጽህና፡ ኣብ
ድኳናት ከሚካላትን መግቢን ብሓንሳብ
ምቕማጥ፡ ከምኡ’ውን ብከሚካላት
ዝተበላሸወ ኮሚደረ ንተጠቀምቲ
ምቕራብ - ኣብ’ቲ ዞባ ብተደጋጋሚ
ዝርአ ጉድለት ከምዘሎ ብምምልካት፡
ንምቁጽጻሩ ኣብ ዝግበር ንጥፈት ተራ
ህዝብን መሻርኽቲ ኣካላትን ክሕይል
ተላብዩ።
ሓላፊ ኣሃዱ ቁጽጽር ሃብቲ እንስሳ ኣቶ
ሰዓረ ኣብርሃም፡ ብዘይሕጋዊ መንገዲ
ዝኣቱ እንቋቚሖ፡ ስጋ ደርሆን መዓርን
ስለዘሎ፡ ነጋዶ ክቑጠቡ ኣህለኽቲ ድማ
ክጥንቀቑ ኣዘኻኺሩ።
ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ተሰነይ ኣቶ ስዩም
ገብረኢየሱስ፡ ህዝቢ ምንጩ ዘይተረጋገጸ
ፍርያት ሕርሻ ከይጥቀም፡ ነጋዶ ድማ
ከይሸጡ ብምዝኽኻር፡ ምምሕዳር
ኣብ ቁጽጽር ብዝለዓለ ከምዝሰርሕ
ኣረጋጊጹ።

ስ/
ፊ
ል
ሞ
ን

ት
ካ
ቦ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 3

ኣብ ፈስቲቫል ኤርትራ 2019 ኣብ
ቁሸት ዞባታት ካብ ዝተዳለዉ ምርኢታት
ሓደ፡ ምርባሕ ዓሳታት ኣብ ዘይጨዋሚ
ማያዊ ኣካል እዩ። እቲ ብዞባ ማእከል
ዝቐረበ ትሕዝቶ ብጨንፈር ሚኒስትሪ
ሃብቲ ባሕሪ ኣብ’ቲ ዞባ ዝተዳለወ ኰይኑ፡
እቲ ትሕዝቶ ካብ ገምገም ባሕሪ ርሒቑ
ንዝነብር ህዝቢ ብኸመይ ንንጥፈታት
ምግፋፍን ምድላውን ዓሳታት ብቐሊሉ
ይለምድ ዘነጽር ነይሩ። ከምኡ’ውን፡ እቲ
ንጥፈት ብሰፊሑ ኣብ ኵሉ ቦታታት
ንኽተኣታቶ ዝካየድ ዘሎ ጻዕሪ ዘብርህ
ነይሩ።

ሃገርና ባህርያዊ ትዕድልቲ ዝዀኑ
ዝተፈላለዩ ማያዊ ኣካል ትውንን። እቲ
ብቐዳምነት ዝጥቀስ፡ ሰፊሕ ማያዊ ክፋል
ባሕሪ እዩ። እቲ ስፍራ ገና ዘይተበርበረ
ዝተፈላለየ ተፈጥሮኣዊ ሃብቲ ሓቚፉ
ይርከብ። ብዘይካ’ዚ ካልኦት ዓበይትን
ንኣሽቱን ማያዊ ክፋላት እውን ዓበይቲ
ጸጋ እዛ ሃገር እዮም። ስለዚ፡ እዘን
ማያዊ ኣካል ኣብ ከርሰን ዓሳ ከፍርያ
እንተኽኢለን፡ ብርግጽ ንዅሉ ጠለባት
ህዝቢ ኣማሊአን ኣብ ምምሕያሽ
መነባብሮ ዜጋታት ዘይነዓቕ ኣስተዋጽኦ
ክህልወን እዩ። ብተወሳኺ፡ ኣብ ጥዑም
ማይ ዝፈሪ ዓሳ ልዑል ጥዕናዊ ረብሓ ስለ
ዝውንን፡ ብዅሉ ሸነኹ ኣዝዩ ጠቓሚ
እዩ።
ነቲ ምርኢት ካብ ዘቕረቡ ክኢላ
ምቁጽጻር ብቕዓት ኣቶ ተስፋስላሴ ኣርኣያ
ብወገኑ፡ ካብ ማያዊ ኣካል ርሒቑ ዝነብር
ክፋል ሕብረተ-ሰብ፡ ብቐሊሉ መግቢ ዓሳ
ብኸመይ ኣብ ዕለታዊ ኣመጋግብኡ
የተኣታትዎ ዘብርህ እዩ። ከም ውጽኢቱ፡
ዕለታዊ ዓሳ ክምገብ እንተ ጀሚሩ፡ ልዑል
መኣዛዊ ትሕዝቶ ዘለዎ ፕሮቲን፡ ኣስታት
ዓሰርተ ሰለስተ ቪታሚናትን ዝተፈላለዩ
ጠቐምቲ ማዕድናትን ስለ ዝውንን፡ ኣብ
ጥዕና መላእ ሕብረተ-ሰብ ኣዝዩ ብዙሕ
ጥቕምታት ከም ዘለዎ ኣረዲኡ።
እኹል ቀረብ ዓሳ ብዘይካ ኣብ ገማግም
ባሕሪ ኣብ ካልእ ቦታ ክህልዉ እንተ
ዀይኖም፡ ኣብ’ቲ ክፈርዩሉ ዝተወጠነ
ቦታ ኵለ መዳይ ምድላዋት የድሊ።
ስለዚ፡ እቲ ንጥፈት ዕዉት ክኸውን እንተ
ዀይኑ፡ ብቑዕ ሰብኣውን ንዋታውን
ምድላዋት የድሊ። እቲ ሽቶ ኣብ

መፈጸምታ ንኽበጽሕ ሰልጠንቲ ኣባላት
ብማሕበር ከም ዝቘሙ ኣቶ ተስፋስላሴ
ገሊጹ። ከም ኣብነት፡ ኣብ ማይ-ነፊሕን
ጋላ-ነፊሕን ዝነብሩ ውልቀ ሰባት ብተራ
ሓረስቶት ተበጊሶም ናብ ገፈፍቲ ዓሳ
ክሰጋገሩ ከም ዝኸኣሉ ኣብሪሁ።
“እተን ዝተመስረታ ማሕበራት
ብንጥፈት ክስጒማ ስለ ዘለወን፡ ብ‘ማሕበር
ተራድኦ ሰጉም’ ዝልለያ እየን። ብዘይካ
ኣብ’ተን ክልተ ንኡሳን ዞባታት፡ ኣብ

ዓዲ ሸኻ እውን ተመሳሳሊ ማሕበር
ተበጊሳ ኣብ ጽቡቕ ደረጃ ትርከብ።
ከም መቐጸልታ ዝካየድ ዘሎ ንጥፈታት፡
ዝመጽእ ዓመት ኣብ ንኡስ ዞባ በሪኽ
እትርከብ ዲጋ ጸዓዘጋ እውን ነዚ ዕማም
ንምትግባር፡ ንህዝቢ ጎስጓስ ብምክያድ ዓሳ
ኣብ ስርዓተ-ኣመጋግብኡ ንኸተኣታቱ
ጎድኒ-ጎድኑ ኣብ ምርባሕ ዓሳ ክነጥፉ
ጻዕርታት ይካየዱ ኣለዉ” ክብል ኣቶ
ተስፍስላሴ ኣብሪሁ።
ምርባሕ ዓሳ ኣብ ጥዑም ማይ፡ ኣብ
1994 ካብ ወጻኢ ሃገር ብዝመጹ
ክኢላታት ብዘካየዱዎ መጽናዕቲ ኣብ
ሸሞንተ ዲጋታት ዞባ ማእከል ጀሚሩ።
ዓሳ ብዘይካ ኣብ ጨዋሚ ማያዊ ኣካል
ኣብ ዘይጨዋሚ እውን ብጽቡቕ ክስስን
ይኽእል። ንኣብነት፡ ቲላብያ እትበሃል
ዓይነት ዓሳ ኣብ ሓደ እዋን ኣስታት 300
እንቋቝሖ ትጸፊ። ነቶም እትጸፍዮም
እንቋቝሖታት ብልዑል ጥንቃቐ
ንዅሎም ከም ዝዓብዩ ትገብር። እታ
ዓሌት ዓሳ ንሽዱሽተ ወርሒ ኣብ’ቲ ማያዊ
ኣካል ድሕሪ ምጽንሓ መስርሕ ምጽፋይ
ከም እትጅምር ኣቶ ተስፋስላሴ ሓቢሩ።
ካብ’ዚ ብምቕጻል ኣኣብ ሓሙሽተ ሰሙን
300 እንቋቝሖ እናጸፈየት፡ ብልዑል
ጥንቃቐ ኣብ ውሑስ ቦታ እናቐመጠት
ንኹሎም ከም እተዕቢ ገሊጹ።
ኣብ’ቲ እዋን ብተወሳኺ ኮመን ካርብ፡
ኩርሻ ካርብን ዎልድ ፍሽን ዝበሃሉ
ዓሌታት ኣብ ምርባሕ ነይሮም። ሎሚ
ንጥፈታት ምፍራይ ዓሳ ኣብ ጥዑም
ማይ ኣብ መላእ ሃገር ንኽተኣታቶ፡
ብኽኢላታት እናተመርሐ ይካየድ
ኣሎ። እቲ ኣብ’ተን ዲጋታት ኣብ

ምርባሕ ዝጸንሑ ዓሌታት ዓሳ፡ ኣብ
ደረጃ ምግፋፍ በጺሖም ከም ዘለዉ ኣቶ
ተስፋስላሴ ኣረዲኡ።
ኣብ’ቲ ስልጠና ዝሳተፉ ሰባት፡ ብመሰረት
ካብ ዓዲ ዝወሃብ ሓበሬታ ይምረጹ። እቲ
ዝወሃብ ስልጠና ንኽልቲኡ ጾታ ዘሳተፈ
ኰይኑ፡ መብዝሓቱ እዋን ብዛዕባ ኣገባብ
ምግፋፍን ምምራሕ ጀላቡን ንደቂ-
ተባዕትዮ ይወሃብ። ንደቀንስትዮ ዝወሃብ
ትምህርቲ ኣብ ምድላውን ምኽሻንን
ዘተኰረ ኰይኑ፡ ኣብ ገለ እዋን ኣብ
ንጥፈታት ምግፋፍ ከም ዝሳተፋ ኣቶ
ተስፋስላሴ ገሊጹ። ብጠቕላላ ኣብ ማይ-
ነፍሕን ዓዲ ሸኻን ካብ ክልቲኡ ጾታ
ዝተዋጽኡ፡ ብድምር ዕስራን ኣርባዕተን
ኣባላት ሰልጢኖም ከም ዘለዉ ጠቒሱ።
ኣብ ኵለን ዓድታት ምርባሕ ዓሳ ኣብ
ጥዑም ማይ ንምስፋሕ ጻዕርታት ይካየድ
ኣሎ። ዓሳ ብባህሪኡ ሃብታም ትሕዝቶ
መኣዛዊ መግቢ ስለ ዝውንን፡ ህዝቢ
ረብሓታቱ ብምግንዛብ ብቕልጡፍ ኣብ
ስርዓተ ኣመጋግባኡ ከተኣታትዎ ይግባእ።
ስለዚ፡ ህዝቢ ረብሓታት ዓሳ ኣኣብ ጽባሕ
እናተገንዘበ ይመጽእ ስለ ዘሎ፡ እቲ መደብ
ጽቡቕ ተቐባልነት እናረኸበ ይቕጽል ከም
ዘሎ ኣቶ ተስፋስላሴ ገሊጹ።
ንሱ ወሲኹ፡ “መግቢ ዓሳ ኣብ ጥዕና
ደቂ-ሰብ ብዙሕ ረብሓታት ኣለዎ።
ንኣብነት፡ ንዝተፈላለዩ ሕማማት ከም
ጸቕጢ ደም፡ ወቕዒ ልብን ለምጽን ካብ
ምጥቃዕ ይከላኸል። ከምኡ’ውን፡ ነፍሰ-
ጾር ኣደ ዓሳ እትምገብ እንተ ዀይና፡
ጥዕና ዕሽል ኣብ ጽቡቕ ደረጃ ንኽህሉ
ይሕግዝ። ከምኡ’ውን፡ እቲ ህጻን ኣብ
ዝመጽእ ደረጃታት ዕብየት ምሉእ ጥዕና
ንኽውንን ይሕግዞ።” ኢሉ።
ኣብ ንኡስ ዞባ ማይ-ነፍሒ ግቡእ
ስልጠና ድሕሪ ምሃብ፡ ንሰልጠንቲ ሰለስተ
ጃላቡን ሽዱሽተ ሰኪዐትን ተዋዲዱሎም
ይርከብ። ብኡ መንጽር፡ ሰልጠንቲ
ብመሰረት ዝቐሰሙዎ ክእለት ቀጻሊ
እናገፈፉ ኣብ ከባቢኦም እዅል ቀረብ
ኣብ ምውዳድ ጻዕርታት የካይዱ ኣለዉ።
እዚ ከምዚ ኢሉ እንከሎ፡ ዝምልከቶ ኣካል
ብቑዕ ኣገልግሎት ንኽህቡ መሰረታዊ
ጠለባት ክቕርበሎም ይግባእ። እቶም
ገፈፍቲ ኣብ መዓልቲ ኣስታት 300
ዓሳታት ኣብ ሰኪዐቶም እናእተዉ፡ ኣብ
ማርካቶን ማይ-ጭሆትን ንመሸጣ ከም
ዘቕርቡ ኣቶ ተስፋስላሴ ወሲኹ ሓቢሩ።
‘ማሕበር ተራድኦ ሰጉም’ ካብ
እትምስረት ሓደ ዓመት ጥራይ እኳ

እንተ ኣቝጸረት፡ ኣብ መስርሕ ምርባሕ
ድሕሪ ምጽናሕ ካብ ወርሒ ሓሙሽተ
ኣትሒዛ ኣብ ምግፋፍ ምህርቲ ከም
እትርከብ ኣቶ ተስፋስላሴ ገሊጹ። ኣብ
ውሽጢ ዝሓለፋ ሰለስተ-ኣርባዕተ ኣዋርሕ
ኣስታት 10 ሽሕ ኵንታል ዝግመቱ ዓሳ
ከም ዝተገፈፉ ኣፍሊጡ።
እቲ ኣብ ቅርዓት ፈስቲቫል ኤርትራ
ዝቐረበ ንጥፈታት ምርባሕ ዓሳ ኣብ ጥዑም
ማይ፡ ብግብራዊ ኣገባብ ተሰንዩ ተዳልዩ።
እቲ ኣፍልጦ ሕብረተ-ሰብ ንምዕባይ
ዝተዳለወ ምርኢት፡ ኣተኵሮ ነጋድያን
ዝሰሓበን ኣገዳስን ነይሩ። ስለዚ፡ ከም’ቲ
ዓይነት መድረኽ ህዝቢ ኣፍልጦኡ ኣብ
ምዕባይ ስለ ዝሓገዘ፡ ብሰፊሑ ኣብ ኵሉ
ከባቢታት ንኽተኣታቶ ዘተባብዕ ምንባሩ
ኣቶ ተስፋስላሴ ኣፍሊጡ። እቲ ዕማም
ብዘይ ምቁራጽ ቀጻልነት ክህልዎ እንተ
ኽኢሉን፡ ጥዕንኡ ዝሓለወን ብቑጠባዊ
ዓቕሚ ዝደልደለን ህዝቢ ክህነጽ ከም
ዝክኣል ሓቢሩ።
ነቲ ትሕዝቶ ዘቕረበ ጉጅለ ብዘይካ
ኣብ ኣዳራሽ ቁሸት ዞባታት ዘዳለዎ
ምርኢት፡ ኣብ ቀጽሪ ኤክስፖ እውን
ንፍርያቱ ናብ ነጋድያን ኣቕኒዑ ነይሩ።
እቲ ብዝተፈላለየ መልክዕ ዝተዳለወ
መግቢ፡ ካብ ነጋድያን ጽቡቕ ግብረ
መልሲ ከም ዝተረኽቦ ይፍለጥ።
ወ/ሮ ምብራቕ ዘካርያስ ኣብ ንኡስ ዞባ
ጋላ-ነፍሒ ዝርከብ ባርዳእ ካብ ዝበሃል
ዓዲ ዝመጸት ኰይና፡ ሓንቲ ካብ’ተን
ነቲ ስልጠና ዝተሳተፋ ደቀንስትዮ
እያ። ንሳ ኣብ ዝሃበቶ ሓበሬታ፡ ኣብ
ኣገባብ ምርባሕን ጥቕሚን ዓሳ ዝነበራ
ፍልጠት በሪኹ ከም ዝርከብ ሓቢራ።
እቲ ዝተዋህበ ስልጠና ኣብ ምድላውን
ምኽሻንን መግቢ ዓሳ ዘተኰረ ነይሩ።
እንተዀነ፡ ኣብ‘ቲ ንጥፈት ጥራይ ብዘይ
ምሕጻር ኣብ ምግፋፍ ዓሳ እውን ከም
እትሳተፍ ሓቢራ። ዝቐሰመቶ ፍልጠት
ኣብ መነባብሮኣ ሓድሽ ባብ ከፊቱላ
ከም ዝርከብ ኣብሪሃ።
“ዓሳ ካብ’ቶም ብዙሕ ጥዕናዊ
ረብሓታት ዘለዎም እንስሳታት ሓደ
እዩ። ብዛዕባ ምምጋብ ዓሳ ዝነበረኒ
ድሩት ኣፍልጦ፡ ክዓቢ ስለ ዝኸኣለ
ኣብ ስርዓተ ኣመጋግባ ስድራቤተይ
ኣተኣታትየዮ ይርከብ። ስልጠና
ምድላው መግቢ ኣብ ኣርባዕተ
ኣሰራርሓ ኣተኲሩ ተዋሂቡና።
በቲ ንጥፈት ዝረኽቦ እትዋት ኣብ
መነባብሮይ ዘይነዓቕ ኣበርክቶ ኣለዎ።

ብተወሳኺ፡ ኣብ ከባቢኻ ዝነብር
ሕብረተ-ሰብ ብቐሊሉ ስለ ዝረኽቦ፡
ህዝቢ እውን ተጠቃማይ ኰይኑ
ይርከብ። ጥቕምታት ዓሳ ኣዝዩ ብዙሕ
ስለ ዝዀነ፡ ኣብ መጻኢ ነዚ ደሊበዮ
ዘለኹ ፍልጠት ብምዕባይ፡ ብዝሓየለ
መልክዕ ብምቕጻል ኣብ መነባብሮይ
ለውጢ ንምምጻእ ክጽዕር እየ” ክትብል
ወ/ሮ ምብራቕ ሓቢራ።
ነባሪ ንኡስ ዞባ ጋላ-ነፍሒ ኣቶ
ሰለሙን ወልዱ ብወገኑ፡ “እቲ ስልጠና
ኣብ ከባቢና ብእንረኽቦ ባህርያዊ
ትዕድልቲ ኣብ ረብሓና ንኸነውዕሎ
ዝሕግዝ እዩ። ዳርጋ ዝበዝሐ ካብ
ማያዊ ኣካል ርሒቑ ዝነብር ህዝቢ፡
ብዛዕባ ምግፋፍ ዓሳ ዘለዎ ፍልጠት
ውሑድ እዩ። ንሕና ብመሰረት
ዝተዋደደልና ስልጠና፡ መነባብሮ ስድራ
ቤትና ብጽቡቕ ክንመርሕ ክኢልና
ኣለና። ስለዚ፡ እቲ እንገፎ ዓሳ ብቐሊሉ
ናብ ህዝቢ ክበጽሕ እንተዀይኑ፡
መሸጢ ማእከልን መሰረታዊ ናውትን
ዝምልከቶ ኣካል ክቕርበልና ንላቦ።”
ብምባል ኣብ መጻኢ ዘለዎ ድሉውነት
ሓቢሩ።

ምርባሕ ዓሳ ኣብ ጥዑም ማይ

ዳህላክ ነጋሲ

ሰለሙን ወልዱ

ምብራቕ ዘካርያስ

ተስፋስላሴ ኣርኣይ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 4

  k 

ÔĄǙĄęǄƎŶ÷ôȸ

ġĄǆƄŊęïĉǇƧïŶġƆŊïùȳƄŊ
ƃŕƅ ćǆűȣþ ƏôǞ ĉñŶǎġŴ
ǎć Ɖĉ ĄĉñęŶ ÿ÷Ƞ Ǝȣö ġű
ĬĄćƤ ĉñŶǎġŴŶ FKHPLFDO
HQJLQHHULQJ  Əǆű ƁǡùǦù ƄôƗȳ
ƄŊƳāǛƆŶƴĔŅõćāŅęġűĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴǎć Ɖĉ ƄŋƢŶŅę Əǆű
ƄŊġĕƯŶǻȞŘŚƄôƗȳ

ÔƆƳćāŅęÍƳĄƭġŶŊƖĄǆŶÍǂ
ŕĄġĖŖȸ

ƆƳ ćāŅę ƆƳ ƌŊ ƶāĜŊŶ ƌŊ
ƶŊǡġŶ űƤā Ɔǂ ǡǆĕ Ʊúȳ ƄŊ
ĄƢǌƆŘ Ŵǆ  Ɔśĉ ƄŊŗ
ƭĄŚ Śĉñęśĉ ƶƢǎƂ ŊƱŅǡġƨ
ÿğŊƆǂǎćƶȣùĉȳƄŊŗƆƥŶÍŗ
Ɔśĉ ŕĄïĚȲ ÌāǛ Śĉñęŗ ĉġ
ƢǌƆŴ ȡāȡā ƎŶŊù ƃŴȳ ƱôŴ
ƎƆôŚŶƭľĉŶǎćűŴǆŅǆŶŴƏǆŲ
ƎŕęȣƆǂȲÍŊĉňùƎÿġņǙĆĚĉȳ
ŅƳǎćǻľĆǻęŴȞġôƶŕĔǎƇĉ
ćāŅę ƎĉġęŖ ŕŅǣĢĉȳ ƄŊŗ
ƆƥŶÍŗŊƲāęƎňŚƄƌǆǎŴȲƯ÷ćŶ
ıƥĉŶ Ŵǆƴ ćāŅę ǎć ƉűƧȓƆ
ƎƃùŴűǆęŴȳƆŶŕƜűŊƲā÷ƯùŶ
ŘāŚŶġôƶűŅĚƉĉŗƶǎôƎĜùǶŴ
ƄǆƉƄôŶȳǎāĖűƤāǦƵȲƄŊƢęþ
ĆǄƶǄ  ǎć ĜȠā Ąġėŗ
Ǣňƅ ŊĉǦňę ŊƢǦƬ Ɔƴ ćāŅę
ŕĄġĖŘȳ

ÔÿȞħƤġƆöŴǆÍƳćāŅę
ƉĄǆǆĄġùȸ

ƆƳćāŅęȲŅƳƭƧǋÍƳŶƶƢǎƂ
Ǝƃ÷ŘŚ ŊĉǻęŴȣ Ŋÿňę
ŶǻȞŘśĉ Ɖĉ ƱƌǆǊ ŶĉǦňęŶ
ƄŊǻęŴȞƱúÿǆö ŶĉƯƴƶŶ Ɔǂ
ƶűǻȣȳ űƷĉ ƶŕǶľĝ űǻŊŘŚ
ŶĉƎǄǎ ǎć ƶŕȞ÷ôǂ ĄǉňŚ
ǆāŶȓȓŶǁǌõŶȳ

ÔıǎĆǻľĆŴǆÍƳćāŅęƄŊ
āŊĔŕĜŊĉƶėŊŴȲŊƴƯňÍƳĊǄ
ǡôƎŚŊôŴȳÿǉƎƃ÷ġűĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴƆŶŘǆƆǂƎǡŊęƶƛƆùȸ

ƄƶǄ ƄǡǌĞŚ āś ƆǄȳ ŊƲā
ĜŊÍƧŶ űƳ ƭƧǋÍƳ ȓņľ ǡǆĕ
ƄǆęǉƇŶ Ɔǂȳ ĬĄćƤ ĉñŶǎġŴ
FKHPLFDO HQJLQHHULQJ  ùƎƯ Ɖĉ
ƌùƇŚ ƭŅǆŗ ƭƧǎŘŚ ĉñŶǎġŴȲ
ƄƶǂĜȠāƶƜűƭƧǋŴǆĉñŶǎġŴ
Ɔǂȳ Ğŏù ƆŶŕ ƃùƌȲ ĜŊ ĉġ
ñŶȑ ġô ƱŕÿāƷ ĬùǸȟ ǆęǉƄƌ
Ɔǂȳ ĬĄćƤ ĉñŶǎġŴ ƆŶŕ ƃùƌ
ǦŴ ĸĕŊ Ɔŗ ƄȣùǼŶ ĄĔǌƆŘŶ
ǆƧāǉƌȳ Ŋƭǆų ÿĮ ǦŴ ĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴ ƌŊ ǦĉŚŴ Ƣȑƃ ƶƜű

ƄƶǂĜȠāƭƧǋƆǂȳ

ŅƳĊǄƆƳƶƢǎƂƎƃ÷ŘŚƄŊ
ƭŅǆŗ ƃŶǊġŚĖŘŚ ùƫù ƶƜű
ǶôŊƆǂƱôƨĉȳƄŊƃŶǊġŚĖŘŚ
ǻĔűǡėŚ ƎĉġęýŶ ŴŊ ƧȓƃŚ
ƎľǆĕŶ ǎć ƭľĆ Ƅôƨĉȳ ƄŊ
ƅęŚėƆƳƭƧǋƆƳŴǆƭĄŚ
ŚĉñęŗǆƢïŅõȳÿǉƎƃ÷ĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴ Ŵǆ ƶŕȞ÷ôǂ ǻĔ űǡėŚ
ǋƴǆŶƎǡŊęǆƛƆùȲŊƲāıĄėƤ
ġėÿŚƉĜ÷ġùǎćƭľĆƄôƨȳ

ÔȣùùǄŚƄŊĊŶǧĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴ FKHPLFDOHQJLQHHULQJ Ŷ
ġűĬĄĉ FKHPLVWU\ ŶƆŶŘǆƆǂȸ

Ɔƴ āś ŶŊƲÿŚ ƆŕǉŴǦę
āś ƆǄȳ ŶāŴ Ɖĉ ćāŅęÍƧŶ
űƳ ƉĉƳ ƭǆűŚ ĉǎŶǤę ƎȞǻę
ƶƛƆù ƎġŕŘŚ ƉűŊęò ÿ÷ȣűŚ
ƄôŴȳ ġĊĉ Ɖĉ ƶāŊĚ ġűĬĄĉ
ƄŊ ƏôǞ ğǆűġ ƶƢïŊ ƏǆŲ Ŵǆ
ƄęňƯŕ ƭĄŘŚ Śĉñęŗ Ɔǂȳ
ŊƄŶȑĕĬĄćƤĉñŶǎġŴǎćƄŊ
ƏôǞĉñŶǎġŴƆŶĄïĚƭƧǋƆǂȳ
ġűĬĄĉ ƄŊ ĉęĉę Ŵǆ űǡėŚȲ
ƄŊ ĄȓŴƯŗȲ Ŵǆ ĬĄćƤ ƄȣùǼ
ŶĉġǦǤęƄŊĉĉïęŶƌùƆŶƎűǻȣ
ƉúȲ ĬĄćƤ ĉñŶǎġŴ ǎć űśĉ
ƶĹĔņ ĄȓŴƯŚŘŚ ƄŊ ŕǦňę
ƱƧƯúĉǋƴǆŶƶǡŊęŶƭƧǋƆǂȳ
ƆƳ Ɔŗ ÿȞħƤ ȣùùǄśĉ ƎƖƧŶ
ƉúȲ ƌùƇŚ ƄƶǇĉ ŊƲÿŚ ǉĬľŗ
ȣùùǄŚÍƧŶƄôƨĉȳ

ÔŕėŴǆƳćāŅęÍƳƄŊĸǶňƤ
ƯŉŚŶĉƯňôāŊĔŕĜŊŶƉĄǆ
ŚęƆǇȸ

ƆƳ ćāŅęÍƳ āǛ ƶĉġĔŚ Ʊú
ćāŅę Ɔǂȳ āǛ ƎÿùȤĉ Ʊôƨ
ŊƲÿŚĄŶǡǎŚŘǎć Ƅôƨȳ ƆƳ
ĉġÿôȤǦŴƄŊāŊĔŕĜŊŶĸǶňƤ
ƯŉŚŶƎñùƨƶƛƆùŕėƄƶǂƭŇ
ƆǂȳÿŶŗïǡęƎŚĉƯŊùŶƎŚāǆùŶ
ƆŶŕ ƜǆŴ ƄŊ ŊƲÿŚ ƭƧǎŘŚ
ÿǆ÷ ƎŚƢȓƆ ŚǦǉǎ ƆǄȳ ƄŊ
āęħȲ ƄŊ ŕƎŷúǛ ćƯĔ ćƯĖƂ
ǎćƄŊƃŶǊġŚĖȳƃŶǊġŚĖƄŊ
ĸǶňƤ ƯŉŚ ÿŶŗ ïǡę Ʊôƨ ŕė
ŶŘĖƛ ĉǦǌȣ ǆÿǆĩȳ ġôƳ ŕė
ÿǉƋƃ÷ŴǆÿǉĬĄćƤĉñŶǎġŴ
ǎć ƌŊŕĜććƯŴõȲ ƆƳ ćāŅęÍƳ
ƄŊāŊĔŕĜŊƉĉȓƇƶƛƆùôƧǸ
ȣõǻŶƆƢŘƧŶƆǂƃôĉǉĉǉĉƊȳ

Ɖĉ ƄŊűŚ Ŵǆŗ ƄŊ ƉňŇ 
ƶŕĄġĔŕ ƄĈĖƌƤ ćāŅę ĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴ ƎŶƢġǎ ŶƛƆù ƃŴȳ
ƆƳ ćāŅęÍƳ ĉġ ŕĄġĔŕ ƄŊ

ƃŶǊġŚėƤôƧǸŴǆŘïǡęƶǡŅĚ
ƄŅęƎś Ƅƶǂ ƭŇ Ɔǂȳ ƌŊ ƭŅǆŗ
ĄƢƉĞ ƶƜŲ Ąȓÿȣŗ ĉŊęƌŚ
ǙĆęƌȲ ƎğŊ ƄŊ ĄŶǦġŘƤ
ȫĚǙƎŚŘŚ ĉġŘȣŶ ĉĉƙęŶ ƭŇ
ŕėŕȑƤŖƆǂȳŶƄĈĖƌǎćŊńǶň
Ɖĉ ƆŚŚęŶƯ ƌŊ ƶǡŅĕ ƭŅǆŗ
ćāŅėŚĉƟŲǎćƆǂƶƶĔŅõȳ

ÔıęȐŴǆƳćāŅęƉĄǆƆǂ
ƶĄġùȸ

ƆƳ ćāŅę ƄŊ ĉǞćĕ ƆŶǎǂ
ƱúȳŅƳŴǆāǛƄįƧćŴƎŶƴĔŊ
ƆŶŕ ƔŶŴ ǦŴȲ ŶāŴ Ɖĉ ćāŅę
Ƨęȏȓ ƶƜű Ư÷ćŶ ƧǻŶŶ ƄôŴȳ
ŅƳƧǻŶŶ Ư÷ćŶ ƶĉęý Ƅƌǁǎŗ
Ƅƌ÷Ś ǎć ƄôƣŴȳ ƆƳ ćāŅęŴ
ŊŋęǎƶƌǁǎƏǆŲƄŋƢŶŅęȲȎÿȠȲ
Ŵǆ ȡǆŴŶġ ÿ÷ȠȲ ñƶňƤ ęƎňŚŶ
ŴǆĄȓŴƯŗÿ÷ȣŶǎćǁǶļùùȳ
ƆƷĉ Ƅƌ÷Ś ǎć ŅŊƶĉùƉśĉ
ÿ÷ȣűŚ ġęĂĉ ǁĜ÷ùġõȳ ŊĄĜĔŚ
ŴǆćāŅęŴƧǻŶǎćĬȑöęƎňŚ
ǁƌǆǊȳŊŕƢğƘÍƧŶƉňŇƶƜŲ
ƢôŶŘƧǄŶĜňŚĉġŘŋęǎƢęÿƤ
ęƎňŚ ƱƌǆǊŶ ƄŊ ġĕƯ ŶǻȞŘŚ
ćāŅęƶğŕȟŶĜňŚƢĞƛŴƄôŴȳ

ÔŴǆƳćāŅęƄňùƶƖƧŶ
ƉĄǆƶŅôƆǂȸ

ŅƳĊǄƆƳƶƢǎƁĜŊƶǄǌŅƳ
ćāŅęÍƳŕĹňùűŚƄôƨȳŊĬĄćƤ
ĉñŶǎġŴ ƢǆÍƧŶ ŊĬĄćƤ
řƎŷúǛ ƶƢǎƁ ćôŕǆ Ɔǁȳ ƌùƆ
ŊƶƜűƭǆűŚĊǄƶƢǎƁǆƗŶƌùƆ
ĜŊ ŊƱǁǡǎġ ǻėǆ ǎøŚ ǆïùƨ
ƆĉŅę ćāŅęŴ Ąęÿň ƃõ Ɔǂ
ƶľŅúȳ ƶƜű ŊāǤǤŚŶ ƧǻŴŚŶ
ćāŅęŴ ŕćƆƳƲ ƎƖǆǎ ŶƶƛƆù
ǦǊġƄȣǉǡŴƎȟŚƆǂȳ

ÔƆƳćāŅęƎğŊƎŶǉǆƶŅȓý
Ƅň÷ŚƄôƣƨȸ

ƉĉŗƄĹǎĉƄŇôƶǡôȓƎƨȲƆƳ
ćāŅęǡŴƄŊĉǞćĕƆǂƱúȳġôƳ
ƄŊƳ āǛ ƆƥŶ Ɖĉŗ ƶǎô Ŋƶþ

Ƅň÷ŚƄǆÿƶŴŶƄôŴȳƎğŊāǛ
ƶƜŲ ĉƶǢňŚŶ ƄŊ ġĕƯ ƄƚňŘŚ
ƶğŕȟŶ Ƅň÷Ś ƄôƣŴȳ ƆƳ ćāŅę
ǦŴűƳƶŕǶľĜŊƶþƄň÷Śǻėǆ
ƄǆƏűŶ Ǝāƶ ƶǦŊƇȳ ŅƳ ĊǄ ƆƳ
ƶƢǎƂƄƶǇĉŊƲÿŚƅęŚėƧǄŶ
Ƅôƣȳ ƄŊ ǉǡ ƶűŊĕȲ Ŵǆ Ĭǉĉ
ƶŕĄĔĺȲ ƉĉƂÍƧŶ ŊĄŶǡǋ ćǆ
űȣþ ƢǋƇĉ ŴŊ ƶėā ƭôĉ
ƶŕƥȞĕ ƄƶǇĉ ŊƲÿŚ Ǝƃ÷ŘŚ
ƄôƣȳĬĄćƤĉñŶǎġŴƄŊćǆ
űȣþƌŊƶĉġĔŚǻėǆùƯö
Ǝƃ÷ŘŚ ŴŊ ġėā ƭôĉ ŕƥȠĚĉ
Ƅôƣȳ Ư÷ć ŴǆƳ ćāŅę ǎć űƳ
ƶŕǶľĜ ƭľĆ ĜŊ ŊǦņƆ ƢǋņȲ
ƄŊ ĸǶňƤ ƯŉŚ ïǡęŴ ƄŅęƎś
ƉĉƶñùƨŶĉǦňęƆǂȳ

ÔƆƳćāŅęƌŊƶĉġĔŚǎĚ
ÿǉƭĄŚƄĺȐĕƄúȳƄŊƳƧĩǸ
ƭĄŚƌŊƱĜ÷ĜùƊĊĉŶǻȞŘŚ
ƎŚǡùȎùŴȸ

Ɔƴ ćāŅę ĉġ ŕĄġĔŕŚȲ ƄŊŗ
ĄǙĄęŘ űśĉĄĜĔŘƧǄŶ űǡėŚ
Ŷĉĉ÷ƆƃŴȓƬęŴȳŴǆƇȠġāśȲ
ŴǆāǤƧűŚǢǌǆȲŴǆġŕĩűĖƴƯň
ƏŘ ƄƶǇĉ ŊƲÿŚ ŶƄĩŖ ƶĄġõȲ
ǦŴ Ƅǡǉġŗ űǡėŚ þƷĉŴ ƆǇĉȳ
ŊƭŇƂÍƧŶƏĆŕƄŊĉĉėȓŶűŗ
ƄĹǋą ƶƢȎ āǤǤŚŶ Ư÷ćŘŚŶ
ƄŊ ĉƛ÷ġÍƧŶ Ĭöù ǦƵ ƄǆƏűŶ
ÿŗŖŴȳćƯĔćƯĖƂǎćűƳŚƌù
ƄŊ ĉù÷ǆŶ ŶľÿŚ ñƶŇ ƄŊ
ĉƯňǆŶŊǦņƆȓƬęŴƃŴȳ

ƆƴƄŊƢęþƎùŕŴǆƳƭĄŚÍƳ
ƱƌǁǎŴǄ ĜȠā Ǣňƅ ǎć ƌŊśĉ
ƄŊƴ ƭĄŚ ƱƌǁǎŴǇĉ ƭŅǆŗ
ŶǻȞŘŚŴ ÿǉ Ɔǂ űǆĕȳ ŴŊ ƎŚƯ
ƶƢęǊ ƄęƆġŚŘŚ ƎŶĄęȓȲ űśĉ
ƄęƆġŚŘŚ ĜĆŴę ƶñņŴ Ǝƃ÷ŘŚ
ƄŊ ĉŶǌǆŶ ƌùƆŶ ǎć ƌùƆ ǡƴƆ
ęƆĝ ƶƖƄô ŶǻȞŘŚ Ŵǆƴ ćāŅę
űǆĕƆǂȳ

ÔŴǆĄȑƃĄǉňŚćāŅę
ƉĄǆÍǂȸ

̄C ¹Ύ á8ŁΎ`ΎDć^¹ΎÃ_pΎmΎô0Ύ

Å ½Ύ[0¤qΎn-°Ύ8¡0½ΎÖ̅Ύ

˹ΎaΎ[0Ύ [0ΎC ¹Ύ á8Ύ0p.

ȠȢ

n-°Ύ kΎ k·¡8¢Ύ 3+pΎ Ã^ Ύ Á[ÚmΎ ô.pΎ Á ŁΎ `Ύ Ý8p-Ύ k¤ñΎ`Êô`0Ύ·ĳ0Ύ¼0ĠĤΎÊ±Ύ¼ČΎ¥ÚΎÖΎÊğ¢łΎÅ ·Ύ ÁT Ύ3`Ύ` ¼ áΎ`ΎÜΎ [0Ύ` Č0ĳΎá Ύ `ΎÚ Ύ` ĳĊ0Ύ ¤ČC Ύ Á Ύ kÁÇ^Ύ ØłΎ `ĳÚΎ `Ύ ùÉΎ ß8p0Ø¹Ύ 3¼.ŁΎ Á[ÚmΎ [.pΎ¤ 8+nΎ`Ύ`+k3`ΎÅ ·ΎĤºΎÃ`ØΎk.ÕΎÕłΎ`Į>Ύ ¤0ΎŁΎ`ΎÜΎ!ØΎÊ0\Ύ¤npΎ`ΎÜΎ [0Ύ` Č0ĳΎmΎÊĳć0Ύ  `ΎÚ Ύ`Ύ+`Ύ ¼ÁΎß0÷ΎÊk ÜΎ ΎÖłΎ[ÇΎ ̃ÇΎá ΎÁ Ύ ¤pù qΎÅğù Ύ+`npΎİ6ΎØłΎ`Ύ0p.ΎÊ0\Ύ`ÆpΎ¤npΎá Ύ ÇΎ ÁÚpΎ Ύ  ČF Ύ `Ύ ÊkĮ ÕΎ ºpΎ `ÆpΎ [.pΎ 8-q Ύ ¤ 80lΎ Įm Ύ Û łΎ  Ύ `pΎá Ύ `ÇΎ C+^Ύ ÁnpΎk8-nΎ 8,ÃΎ ČĮnnΎ `Ύ ¤ØáΎ p0`Ύ ÚΎ 8˹C ¹Ύ á8Ύ [0Ύ̚ȱȶȳȻȷȱȯȺΎ ȳȼȵȷȼȳȳɀȷȼȵΎȯɁɁȽȱȷȯɂȷȽȼ̛Ύ¤ćH8ΎÚΎÖłΎ Ύ [0ΎaΎ·[0ΎÚÈΎ [0Ύ qΎ `0 Ύ Û¼8ŁΎ `ÈÃ^Ύ Ã Ύ ČĮnpΎ ÚÈΎ [0Ύ  ÕΎ ÁÞ ÛΎ ŁΎ3ÚΎ^`ł

ćāŅęŴ ĉġ ƶŕȞ÷ôǂ Śƌ÷ŚŶ
ƧùĬ ĜňŚŶ Ĭȑö ęƎňŚ ǁƌǆǎ
ƄúȳƆŗĬŶǋƯ÷ĉƂǎćŶľÿŚ
ŶĉƯňǆ Ɔǂȳ ƌŊśĉ ƭŅǆŗ Ŵǆ
Ąȑƃ ĄǉňŚŴ ǎć ŊƶŕȞ÷ôǂ
ƄǡňňŚ ñƶŇ ǆƗŶ ĉíėŶ Ƅƌ÷Ś
ƄȣùǻƇĉ ŊƴƯň ćāŅęŴ ŶĉƯňǆ
Ɔǂȳ ĉġ ĆųġŚĖ ƵŴÍƧŶ Ĭȑö
ęƎňŚűƌǆǎƃŴȳƆƳƉĉƳƭǆűŚ
ĄǉňŚǎćƎŶıȓúƃŴȳƆŗƯ÷ć
ĄĔǌƆŘ ŴǆñƶŇŊĉƯňǆĬȐùŴ
ŴŊŕǦňęƎŶÿùȣƆǂȳƉĉƶĄġôų
ƆƳƉĉƳƭǆűŚƄǡňŊƄŊćāŅęŴ
ǻėǆƱǆƏűƄŊƊõƭƧǎŶġėāŶ
ƄǡǌĞ ƏǆŲ ǆġĄƭųȳ Ŋȣ÷ǆ űśĉ
ƄŊ ƌùƄǆ ǉĔǜ Ʊôƣ ŕĄïĚŴ
ƄȣùǻƇĉ ƄŊ ƶŕȞ÷ôǂ ƭƧǎŘŚ
ŶĉƯňǆƎŶȓƯęƄôŴȳĉƛŶǄŖŴǆ
ĄȑƃñǆƢśĉęǷŊŶıŲƯŶƶƜű
ƧğűƎƧġŲġôƶāǦƷĉȳƉĉŕƢğƘ
űƳ þƶŴǇ ƱôŴ ȎŇŊ ŉŚ ȓāȞŚ
ŊƶƭŅǁŶ ŊƶŅôȎŶ ŶĉƯňǂ ƎŶĜęā
ƃŴȳ ƌùƆÍƧŶ űśĉ ƄŊ ƢĔļľŗ
ǻėǆƱôƣĄȓŴƯŘƤƢĔļľŗŴŊ
ŕǦňęƶľǁęõƄǤǹĆŘŚŶĉȣǹę
ƎŶȓƯę ƃŴȳ ƶŕȞ÷ôǂ ęƎňŚ
ćôŚ ĉġ ƄŊ ǉǡŶƧĩǻŶ ƶęƉņ
ƅęŚėƧǄŶ Ǝƃ÷ŘŚ Ĭȑö ęƎňŚ
ĉǦňęÍƧŶƌŊśĉƄǡǉġŗĄǉňŚŴ
Ɔǂȳ

ÔƄŊĄƢǌƆŘƎŚŊúƆŚǉö
űǡęƆŶŕÍùǂƯǎùƎñŅƌȳ

ƄűƉƱƙƛĚƶǉöűǡęƆŶŕÍùǂñƶŇ
ǆƗŶ ƌùƆƄƌùǻľĉŶƄǡǌġűŚŶ
ŴǆƳ ƭƧǋ ƎęǌƆ Ƅôƨ Ņïö Ɔǁȳ
ƆƳƭƧǋÍƳƄƶǂƄǡǌġŶƭŊŶƭƧǋ
ĉƟŲƭôĉƄŊŘĖƙŕƭƳňśƆǄȳ
űƳ ŊņƲÿŚ ïǡėŚ ƶŕĔǤǡȎ ÿĮ
ŶāŴ ƄŊƳ ƆƥŶ ƆƳ ƶǄǌ ƱǡǎĜŴ
ƏǆŲǆġĄƭųȳŅƳǎćƊõƶĉùƉś
ƄƌùŶćāŅęŴŶĄĔǌƆŘŴǆñƶŇ
ƄŊƳ ƭƧǋÍƳ ƉƪŇ Ŋƭľą ƎȓƯę
ǆ÷ŋȳ

ĆƋƅùŅęì ƢǋŅęì

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 5

ትንታነ ዜና

ዳናይት ገብረሂወት

ፖለቲካዊ መልክዕ ዝሓዘ ባርዕ ጫካ ኣማዞን. . . .

ብዙሕ ግዜ ‘ሰናቡእ ፕላኔትና’
እናተባህለ ዝግለጽ ጫካታት ኣማዞን፡
ብ20 ነሓሰ ሓረስቶት ብራዚል ንሕርሻ
ዝኸውን መሬት ንምድላው ዝወልዕዎ
ሓዊ ካብ ቁጽጽር ወጻኢ ከምዝኸደ
ዝገልጽ ጽሑፋትን ኣሳእልን፡ ኣብ
ኣዝዩ ውሑዳት ደቓይቕ ንመርበባት
ማሕበራዊ መራኸቢታት ጐቢእዎ’ዩ፣
ሰማያት ርእሰ-ከተማ ብራዚል ዝኾነት
ሳኦ-ፓውሎ ብትኪ ተዓብሊኹን ነቲ
ኣብ ልዕሊ’ታ ከተማ ዝዓልብ ዝነበረ
ጩራታት ጸሓይ’ውን ከይተረፈ
ከልኪልዎን’ዩ፣ እዚ ብምግጣሙ ድማ
ካብ ነበርቲ ሓሊፉ መላእ ዓለም ዘሻቐለ
ፍጻመ ኮይኑ’ሎ።
ብራዚል ምስ ጭካ ኣማዞን
ብምትሕሓዝ ቀጻሊ ስለእትጥቀስ፡ እቲ
ዝዓመረ ዱር ዓለምና ኣብታ ሃገር
ጥራይ ዝርከብ ዘይምዃኑ ምፍላጥ
ይግባእ፣ እዚ ሰፊሕ ዱር ዓለምና ኣብ
ግዝኣት 9 ሃገራት ደቡብ ኣመሪካ
ማለት - ብራዚል፡ ፔሩ፡ ኮሎምብያ፡
ቬነዝዌላ፡ ኤኳዶር፡ ቦሊቭያ፡ ጋያነ፡
ሱሪኔምን ፍሬንች ጋያነን ዝርከብ
ኰይኑ፡ 7 ሚልዮን ትርብዒት ኪሎ-
ሜተር ስፍሓት ድማ ይሽፍን።
ጫካታት ኣማዞን ብዙሓት
ጥንታውያን ዓሌታት ኣህዛብ ዓለምና
ዝነብሩሉን ብሂወታዊ ብዙሕነት ኣብ
ቀዳማይ ደረጃ ዝስራዕን ኰይኑ፡ 16
ሽሕ ዝተፈላለየ ዓሌታት ዘለዎ ልዕሊ
390 ቢልዮን ኣግራብ ይውንን። በዚ
ምኽንያት፡ ዓለምና ካብ ዝረኣየቶም ገና
ኣብ ምቕጻል ካብ ዝርከቡ ጫካታት
እቲ ዝሰፍሐ እዩ።
ካብዘን ዝተጠቕሳ 9 ሃገራት፡ እቲ
ሓደጋ ባርዕ ኣብ ግዝኣታት ብራዚል፡
ቦሊቭያ፡ ፓራጓይን ፔሩን ልሒሙ
ይርከብ። እቲ ሓቂ እዚ’ኳ እንተኾነ፡
ሕልፊ እዘን ሃገራት ንብራዚል
ቀንዲ ተወቃሲት’ዚ ጉዳይ ዝገብራ
እንታይ’ዩ ዝብል ሕቶ ክለዓል ግድነት
ይኸውን። ጫካ ኣማዞን ከምቲ ኣብ
ላዕሊ ዝተገልጸ፡ ንግዝኣት 9 ሃገራት
ደቡብ ኣመሪካ ዝሽፍን ወላ’ኳ ይኹን፡
ካብ ጠቕላላ ስፍሓቱ እቲ ዝዓበየ
ማለት 60 ሚእታዊት ኣብ ብራዚል
ስለዝርከብ’ዩ።
እቲ ኣብ 20 ነሓሰ ኣብ ማሕበራዊ
መራኸቢታት፡ ከም እተቓጸለ ዝተሓበረ

ዱር፡ ክሳብ ሕጂ ብልክዕ መዓስን
ኣበይን ከምእተወልዐ ብወግዒ ዝተዋህበ
መግለጺ የለን። እቲ ባርዕ ቅድሚ 20
ነሓሰ ከምእተወልዐን፡ እቲ ሓደጋ ባርዕ
ኣብ ጥርዚ ምስ በጽሐ ድማ ትኪ ክርአ
ከምዝጀመረ’ዮም ሓይልታት ጸጥታ
ብራዚል ዝገልጹ። ጠንቂ ምውላዕ’ቲ
ባርዕ’ውን ዝተፈላለየ መግለጺታት’ኳ
ይወሃቦ እንተሎ፡ ከምዚ ኣቐዲሙ ኣብ
ላዕሊ ዝተገልጸ - ንሕርሻ ዝኸውን
መሬት ንምድላው ብዝሃቀኑ ነበርቲ’ቲ
ከባቢ ዝተወልዐ ሓዊ ካብ ቁጽጽር
ወጻኢ ብምኻዱ ምዃኑ፡ ምስቲ ከባቢ
ቅርበት ዘለዎም ወገናት ዝሰማምዑሉ
ሓቂ’ዩ። ካብዚ ብዝፍለ ድማ፡ 10 ነሓሰ
ብመበቆላውያን ነበርቲ ኣማዞን ከም
‘መዓልቲ ሓዊ’ ስለእትፍለጥ፡ ጠንቂ’ቲ
ባርዕ እዚ ከይከውን’ሞ፡ ካብቲ ዕለት’ቲ
ኣትሒዙ ፈኸም ክብል ዝጸንሐ
ከይከወን ስግኣቶም ዝገለጹ ወገናት
ኣይተሳእኑን።
ብኣንጻር’ዚ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ፡
ሚኒስተር ኣከባቢ ብራዚል ከም
ዝሓበሮ፡ ጫካታት ኣማዞን ኣብ 2005
ከምኡ’ውን ኣብ 2010 ከቢድ ናይ
ድርቂ ሓደጋ ኣጋጢሙዎ ከምዝነበረ
ብምጥቃስ፡ ኣብዚ ዝሓለፈ ወርሒ
ዘጋጠሞ ባርዕ ሓዊ ድማ ብሰንኪ
ድሩቕን ሓሽካርን ኩነታት ኣየር
ዝተወልዐ ምዃኑ ኣረዲኡ። ማእከል
ጠፈራዊ ምርምር ኣመሪካ (ናሳ)
ብወገኑ፡ እቲ ባርዕ ሰፈራታት ኣብ ዘለዎ
ከባቢታት ብምግጣሙ፡ ብሰንኪ ኩነታት
ኣየር ዘይኮነስ ብሰንኪ ንጥፈታት ሰባት
ምዃኑ ካብ ሳተላይት ንዝረኸቦ ስእሊ
ምርኩስ ብምግባር ሓቢሩ።
ዋና ጸሓፊ ውድብ ሕቡራት ሃገራት
ኣንቶንዮ ጉተረዝ እውን ኣብ ናይ
ቲዊተር ገጻቱ ኣብ ዘስፈሮ ጽሑፍ፡
ዓለምና ብሃንደበታዊ ምልውዋጥ
ኩነታት ኣየር ተናዊጻ ኣብ ዘለወትሉ
እዋን፡ ከም ኣማዞን ዝኣመሰሉ ንዓለምና
ምንጪ ኦክስጅንን ባህርያዊ ብዙሕነትን
ዝኾኑ ጫካታት ብባርዕ ክህሞኹ
ምርኣይ ኣዝዩ ዘሕዝን ምዃኑ ገሊጹ።
ገለ ዓመታት ንድሕሪት ተመሊስና
ንምሕደራን ኣተሓሕዛን’ቲ ዱር
እንታይ ይመስል ከምዝነበረ ንርአ፦
ካብ 1960ታት ክሳብ 1970ታት ኣብ
ዝነበረ እዋን፡ ኣብቲ ጫካታት ዝግበር
ዝኾነ ዓይነት ሰፊሕ ሕርሻዊ ንጥፈታት፡
ሃድን፡ ህዝባዊ ምንቅስቓስ፡ ሰፈራን
ካልእን ፈጺሙ ክልኩል ኣብ ርእሲ
ምንባሩ፡ ጽኑዕ ሓለዋ ይግበረሉ ስለ

ዝነበረ፡ ዱር ኣማዞን ሓቚፉዎም ዝርከብ
ጽባቐን ኣገዳስነትን ዓቂቡዎም ክቕጽል
ገይሩዎ’ዩ።
ኣብ 1978 ንግዝኣታት ኣማዞን
ሰንጢቑ ዝሓልፍ መስመር መጐዓዝያ
ክህነጽ ኣብ ዝጀመረሉ፡ ዝያዳ ካልእ እዋን
እቲ ጫካታት ንሰፈራታት ብዝተፈላለዩ
ውልቀ-ሰባት ክድፈር ከምዝጀመረን፡ ካብ
ሽዕኡ እዋን ዝጀመረ ዘይሕጋዊ ምግባት
ናይ ሕርሻ መሬት ድማ ክሳብ ለይቲ
ሎሚ ከልካሊ ስኢኑ ብስዕሩር ኣገባብ
ይቕጽል ከምዘሎን’ዩ ዝግለጽ። ኣብዚ
ሒዝናዮ ዘለና ዓመት ጥራይ ልዕሊ 70
ሽሕ ዝኸውን ዝተፈላለየ ዓቐን ዘለዎ
ባርዕ ከምእተራእየ’ዮም ተጣበቕቲ
ኣከባቢ ዝሕብሩ። እዚ ዝሓለፈ ነሓሰ
ኣብ ብራዚል ኣብ ዝርከብ ግዝኣት
ኣማዞን ዘጋጠመ ባርዕ ሓዊ፡ ካብቲ
ኣቐዲሙ ዝተኸስተ ባርዓት ዝፈልዮ
ረቛሒ እንተሎ፡ ናብ ሰለስተ ጐረባብቲ
ሃገራት ክልሕም ምኽኣሉ’ዩ።
ኣብ 2018 ጥራሕ 17 ሚእታዊት
ካብ ጫካታት ኣማዞን ከምዝበረሰ ናይ
ዝሓለፈ ዓመት ጸብጻባት ኣከባቢ ዓለም
ይሕብር። እዚ ማለት ድማ፡ ነቲ ንዓለምና
ኣሻቒሉ ዘሎ ግሎባዊ ዋዒ ተወሳኺ
ነዳዲ ዝህቦ ኮይኑ ንረኽቦ።
‘ኢንስቲትዩት ኣከባብን ተተካኢ
ባህርያዊ ጸጋታትን ብራዚል’ (IBAMA)
ዝተባህለ ትካል፡ ኣብ ኣከባብን ተሓዳሲ
ባህርያዊ ጸጋታትን ኣተኲሩ ዘጽንዕ
ኰይኑ፡ የማናይ ኢድ ሚኒስትሪ ኣከባቢ
ብራዚል ምዃኑ’ዩ ዝንገረሉ። ድሕሪ’ቲ
ዘጋጠመ ሓደጋ ባርዕ ኣብ ዘውጽኦ
መግለጺ ድማ፡ ኣብቲ ጫካ ንዝድኰን
ሰፈራታትን ዝካየድ ሕርሻዊ ንጥፈታትን
ዝኽልክል ሕጊ’ኳ ነዲፉ እንተነበረ፡
ንተግባራውነቱ ብዝምልከት ግን ብዙሕ
ማሕለኻታት ከምዘጋጠሞ’ዩ ዝሕብር።
ኣብ ዝሓለፈ 5 ዓመታት፡ ዓመታዊ
ባጀት’ዚ ትካል ብልዕሊ 50 ሚእታዊት
ብምንካዩ፡ ንውጽኢታውነት ስርሑ
ጸልዩዎ’ዩ። ኣካየድቲ’ቲ ትካል
ከምዝገልጹዎ፡ ኣብ ጫካታት ኣማዞን
ዘይሕጋዊ ናይ ሕርሻ ቦታ ገቢትካ
ኣብ ምሓዝን፡ ኣብ ዝተፈላለየ መዓላ
ዝውዕል ኣጕናድ ኣብ ምቑራጽን
ዝተዋፈሩ ገበኛታት ናብ ፍርዲ ኣብ
ምቕራብ፡ መንግስቲ ዝግብኦ ተራ
ከምዘይተጻወተ’ዩ ዝኸስስ። ምስዚ
ብዝተሓሓዝ ድማ፡ በብዓመቱ ነቲ
ዱር ናብ ንቡር ንምምላስ ተባሂሉ
ብዝተፈላለያ ሃብታማት ሃገራት ክግበር
ንዝጸንሐ ምወላታት፡ መንግስቲ ብራዚል
ኣብ ግቡእ መዓላኡ ከም ዘየውዓሎ’ዮም
ተጣበቐቲ ኣከባቢ ዝወቕሱ።
ከም መርኣያ ናይ’ዚ ድማ መንግስቲ
ጀርመን ንኣማዞን ናብ ንቡር ንምምላስ
ክብል ዓመታዊ ነታ ሃገር ዝህቦ ዝነበረ
39.5 ሚልዮን ዶላር ሓገዝ ኣብ
ዝሓለፈ ሓምለ ደው ከምዘበሎ ሓቢሩ።
ፕረዚደንት ብራዚል ጄር ቦልሳናርዮ
ብወገኑ፡ ብብዙሓት ወገናት ተቐባልነት
ዘይረኸበ ታህዲድ ዝተሓወሶ ቃላት
ናብ ቻንስለር ጀርመን ኣንገላ መርከል
ብምውርዋር፡ “ካብ ኣብ ምግራብ
ኣማዞን ምትኳር ዝያዳ ኣብ ምግራብ
ጀርመን እንተ ተተኵሪ ምሓሸኪ”

ክብል ግብረ-መልሲ ሂቡሉ።
መንግስቲ ብራዚል ካብ ዝተፈላለያ
ሃገራት መጠነ ገዚፍ ምወላታት
ስለዝግበረሉ፡ እዚ ብመንግስቲ
ጀርመን ዝተወስደ ስጉምቲ ብዙሕ
ጸላዊ’ኳ እንተዘይኮነ፡ ካልኦት ሃገራት
ዝህብኦ ዝነበራ ምወላታት ዳግመ
ግምት ንኽገብራሉ ክድርኸን
ከምዝኽእል ገለ ተንተንቲ ኣብ
እዋኑ ገሊጾም ነይሮም’ዮም። ካብቲ
ኣቐዲሙ ዝተባህለ ብዙሕ ከይረሓቐ
ድማ፡ መንግስቲ ነርወይ ንመንግስቲ
ጀርመን ተኸቲሉ ነቲ ኣብ ዝሓለፈ 10
ዓመታት ዝመጠዎ ናይ 1.2 ቢልዮን
ዶላር ሓገዝ ደው ከምዘበሎ ሚኒስትሪ
ኣከባቢ’ታ ሃገር ሓቢሩ። ጀርመንን
ነርወይን ነዚ ስጉምቲ ዝወሰዳ፡
መንግስቲ ብራዚል ብዝተገብረሉ
ሓገዛት፡ ንጫካታት ኣማዞን ናብ
ንቡር ንምምላስ ዝግበር ጻዕርታት
ዝግብኦ ኣበርክቶ ከምዘይገበረ ድሕሪ
ምውቃሰን እየን።
ንሓደጋታት ባርዕ ኣማዞን ስዒቡ
ኣቓልቦ ማዕከናት ዜና ዓለምና
ዝሰሓበ ፍጻመ እንተ ነይሩ፡ እቲ
ብኢንዱስትሪ ዝማዕበላ 7 ሃገራት ነቲ
ባርዕ ጫካታት ኣማዞን ንምቁጽጻር
ዝግበር ዘሎ ስርሒታት ንምድጋፍ
ዝገበርኦ ናይ 22 ሚልዮን ዶላር ደገፍ
ብፕረዚደንት ብራዚል ጄር ቦልሳናርዮ
ምንጻጉ እዩ።
ነዚ ኣመልኪቱ ፕረሲደንት ጄር
ቦልሳናርዮ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡
ፕረሲደንት ፈረንሳ ኤማኑኤል ማክሮን
“ሓሳዊ እዩ” ክብል ከምዝዘለፎ
ብምጥቃስ፡ እዚ ኣብ ጉዳይ ኣማዞን
በቲ መራሒ ዝተዋህበ መግለጺታት
ምስ ምግሃስ ልኡላውነት ብራዚል
ከም ዝጽብጸብ ሓቢሩ።
ብዘይካ’ዚ፡ ሓደ ስሙ ክጥቀስ
ዘይተደልየ ብራዚላዊ በዓል-ስልጣን፡
“እዚ መጠን ገንዘብ’ዚ ካብ ንኣማዞን
ንኤውሮጳ ኣብ ምግራብ ኣውዕሉዎ”
ክብል ተዛሪቡ። እዝን ካልእን ድማ
ነቲ ብባርዕ ሓዊ ዝጀመረ ኣከባብያዊ
ቅልውላው ካልእ መስመር ክሕዝ
ገይሩዎ’ሎ።
ምንጪ 20 ሚእታዊት ኦክስጅን
ዓለምና ዝዀነ ጫካታት ኣማዞን፡
ብባርዕ ክጥቃዕ ጉዳይ ብራዚል
ዘይኮነስ ጉዳይ ኩለን ሃገራት ዓለምን
ህዝብታትን ምዃኑ ከምዝኣምን፡
ፕረሲደንት ፈረንሳ ኤማኑኤል ማክሮን
ምስ ማዕከናት ዜና ኣብ ዝገበሮ ቃለ-
መሕተት ሓቢሩ። ንባርዕ’ቲ ጫካ
ኣመልኪቱ ኣብ ዘካየዶ ወግዓዊ ቃለ-

መሕተት ድማ፡ ፕረሲደንት ብራዚል
ጄር ቦልሳናርዮ፡ መንግስቲ ብራዚል
ካብዚ እዋን ንደሓር ‘ዜሮ ተጻዋርነት
ንኣከባብያዊ ዕንወት’ ከምዘለዎ
ብምሕባር፡ ኣብቲ ከባቢ ዝካየድ ዕደና
ይኹን ሰፊሕ ሕርሻዊ ንጥፈታት
ብወግዒ ከምዝኸልከለ ሓቢሩ።
ኣምሳያኡ ድማ መንግስቲ ነቶም ኣብቲ
ከባቢ ዝርከቡ ኣህዛብ ካልእ ቁጠባዊ
ኣማራጺ ከዋድደሎም ምዃኑ ቃል
ኣትዩ።
ብጠቕላላ ክርአ ከሎ፡ ካብ 1970 ክሳብ
እዚ ሕጂ እዋን፡ 91 ሚእታዊት ካብ
ዓበይቲ ኣእዋም ኣማዞን ከምዝበረሰን፡
ዝበዝሐ ካብኡ ድማ ንመራብሒ ጥሪትን
ንሕርሻዊ ንጥፈታትን ተባሂሉ ተሓዚኡ
ከምዘሎ ይሕበር። ከም ውጽኢቱ ድማ
ኣብቲ ቦታ ብዝፈሪ፡ ብራዚል ንሕቡራት
መንግስታት ኣመሪካ ተኸቲላ ዝዓበየት
ኣፍራዪት ፋጆን ፍርያት ቈርበትን
ኮይና’ላ። ስለዚ፡ ብዋጋ ተፈጥሮኣዊ ሃብቲ
ብራዚል ዘይኮነስ፡ ብዋጋ ተፈጥሮኣዊ
ሃብቲ ዓለምና ረብሓ ብምቕዳም፡
ጉዳይ ብርሰት ጫካታት ኣማዞን ስቕታ
ዓፊኑዎ’ዩ ጸኒሑ።
እቲ ብኢንዱስትሪ ዝማዕበላ 7
ሃገራት ዝተገብረ ናይ 22 ሚልዮን
ዶላር ደገፍ፡ ነቲ ቦሊቭያን ብራዚልን
ነቲ ባርዕ ንምቁጽጻር ብነፈርቲ ኣሰንየን
ዘካይድኦ ዘለዋ ስርሓት ዝያዳ ንምድጋፍ
ከምዝኾነ’ዮም መራሕቲ’ተን ሃገራት
ዝገልጹ።
እዚ ብምኽንያት ሓደጋ ባርዕ
ኣማዞን ኣብ መንጎ ብራዚልን ፈረንሳን
ተላዒሉ ዘሎ ምስሕሓብ፡ ምናልባት ኣብ
ብራዚል ዝርከብ ዱር ምኽንያታዊ
መሰሓሓቢ ክልተአን ሃገራት ዘይክመስል
ይኽእል’ዩ። ፕረሲደንት ብራዚል፡
ማክሮን ንብራዚል ከም ግዝኣት ሃገሩ
ገይሩ ገሊጹዋ ብምባል፡ ኣብ 21 ክፍለ
ዘመን ከምዚ ዓይነት ናይ መግዛእታዊ
ኣተሓሳስባ ኣዝዩ ዘሕፍር ምዃኑ ገሊጹ
ነይሩ። እዚ ከኣ ኮነ ኢልካ ንቑጠባ
ብራዚል ንምህሳይ ዝዓለመ ምዃኑ
ወሲኹ ሓቢሩ ነይሩ።
ሓደጋ ባርዕ ኣማዞን ካብ ቁጽጽር
ወጻኢ ኮይኑ ኣብ ዝቕጽለሉ ዘሎ እዋን፡
ፕረዚደንት ቦልሶናርዮ፡ እዚ ብፕረዚደንት
ማክሮን ዝተወስደ ስጉምቲ፡ ነቲ ሓደጋ
ባርዕ ከም ምኽንያት ተጠቒምካ ኣብ
ብራዚልን ካልኦት ንኣማዞን ዝካፈላኦ
ሃገራትን ፖለቲካዊ ረብሓታት
ንምርግጋጽ ምዃኑ’ዩ ዝገልጽ። በዚ
መሰረት፡ ሓደጋ ባርዕ ኣማዞን ኣከባብያዊ
መልክዑ ተጠምዚዙን ፖለቲካዊ ምስሊ
ሒዙን ይርከብ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 6

“ ሜድ ኢን ‘መደበር!”
ኣብ ሓደ ናይ ደስደስ ዕድመ፡
ድሕሪ ብላዕ ወስተ ጀበና ምስ
ደቃ ንመድረኽ መኣዲ ዝተረከባሉ
ህሞት’ዩ ዝነበረ። ኣአንጋዲት
መንከሽከሽ ዝጨበጠ የማናይ ኢዳ
ኣብ ልዕሊ’ቲ ዝጐሃረ ሓዊ ዝሓቖፈ
ፋርኔሎ ከተወዛውዝ ገለ ደቓይቕ
ሓለፋ። ቡና ከሽኺሻ ምስኣብቀዐት
ከኣ ሃገግታ ዝተቐልወ ቡን ናብ
ኣፍንጫ’ቶም ከቢቦም ዝነበሩ
ዕዱማታ ከተብጽሕ ካብታ ኮፍ
ዝበለታ መንበር ተንሲኣ ንኢዳ 180
ዲግሪ ኣዘረት’ሞ ነቲ ኣብ መንከሽከሽ
ዝነበረ ቅሉው ቡን ብመሽረፈት
ተቐቢላ ንኽውቀጥ ናብ መጉድእ-
ቡን መለሰቶ። ነታ ብጸጋማይ ኢዳ
መውቀጥቡን ሒዛ ዝተቐልቀለት
ሰራሕተኛ ኣቐቢላ፦
“እንታይ ደኣ ስቕ….ስቕ…
ኣዕልሉ’ባ ተጻወቱ?” እናበለት ናብ
ቦታኣ ተመልሰት።
“ ብዛዕባ እንታይ’ሞ ዝኾነ
ዘዘናግዓና ዕላል፡” በለት’ሞ ኣስዒባ፡
“ ወላ ብዛዕባ መንከሽከሽ!” በለት፡
ዕዱማት ብሓባር ሰሓቑ። ሽዑ’ዩ
ሓደ ካብኦም ብዛዕባ ቅውምነገር
መንከሽከሽ ዘይኮነስ ብዛዕባ’ታ ዓባይ
ትኪ ኣልቦ መሳንዕ ኣብ ውሻጠኣ
ዝሓቖፈት ‘መደበር’ ገለ ካብ ዝፈልጦ
ዛንታ ወስ ክብሎም ዝተበገሰ።
“በሉ ንሕካያ ክኾነና ብዛዕባ
መደበር ከዕልለኩም። ሓደ ኣቦይ
ሓጂ ስዒድ ዝተባህሉ ኣብ መደበር
ልዕሊ 60 ዓመታት ዝሰርሑ ሰብኣይ
ዘዕለሉኒ’ዩ።” በለ፡
“ ግርም ሕራይ!” በሉ ብሓባር።
ኣአንጋዲት ውራይ ምፍላሕን
ምስሳይን ቡን እናኣበራረየት ነቲ ዛጊት
ዘየድሃበትሉ ዛንታን ቁውምነገርን
መደበር ተበሪሁዋ ምስቲ ወግዒ ቡን
ከተስተማቕሮ ኣእዛና ናብ ኣዘንታዊ
ኣቕናዓቶም።
“ መደበር ኣብ ግዜ ጥልያን ብ1914
እያ ተደኲና። ኣብቲ እዋን’ቲ ካፖ
መርካቶ ዝነበረ ሲኞር ኣረነ ዝበሃል
ኢጣልያዊ’ኳ እንተነበረ፡ ምክትሉ
ኮይኖም ንመደበር ዘመሓድሩዋ
ዝነበሩ ግን ፊቶውራሪ ዓንደሚካኤል
ዝበሃሉ እዮም ነይሮም። ቅድሚ
መደበር ምዃና እቲ ቦታ ሰፈር ባንዳ
እዩ ነይሩ። ብዘይካ መካበብያ ካልእ
ኣይነበሮን።
ኣብቲ እዋን’ቲ ዓሳክር ጥልያን
ንቴንዳ ኢሎም ዘምጽእዎ፡ “ኣልሕያ”
ዝበሃል ዓለባ ነይሩ። ገለ ነጋዶ ነዚ
ዓለባ’ዚ ብጨረታ እናምጽኡ ክሸጡ
ከለዉ ገለ ድማ ንኣልሕያ እናሰፈዩ
ክዳውንቲ ክሸጡ ተተባብዑ።
ቀስ ብቐስ መደበር ናብ መሸጢ
ልባስ ክዳውንቲን ሓጺነ-መጺንን
ላሜራታትን እናተቐየረት ከይዳ።
ካብ ገጠር ይኹን ካብ ከተማ ናብኣ
ዝመጽእ ሰብ እናበዝሐ ከደ። ክሳብ
ካብ ርሑቕ ዓድታት ነጋዶ ቀመም፡
በርበረ፡ መዓር ሒዞም ይመጽኡ’ሞ፡
ብዓለባ ኣልሕያ፡ ጎማ ሳእኒ፡ ማሕረሻ፡
ጭዃሮ፡ መቕሎን ካልእን ለዊጦም
ናብ ዓዶም ይምለሱ ነበሩ።
ኣአንጋዲት ካብ’ታ ፈሊሓ

ንኽርኢ ዘይገብሮ ጻዕሪ የብለይን።
ማለት ከም መብዛሕትኡ ሰብ።
ኩልና’ኮ ንኽንርኢ ዘይንገብሮ
የብልናን። ንኽንፈልጥ ወይ ንኽንርዳእ
እንታይ ዘይንገብር? እንታይ ኢና
ኽንርኢ ንደሊ ኢሉ ዝሓትት
እንተልዩ ግን ዘይሓሰብናሉ ተወሳኺ
ጸገም’ዩ። እንታይ ክንርኢ ከምእንደሊ
ንምምልካት ቀሊል መኣስ ኮይኑ! ኣይ
ርእሱ ዝኸኣለ ጸገም እንድዩ። ግን
ከኣ፡ ክንርእዮ ኣለና ዘብል ውሽጣዊ
ድፍኢት ከምዘሎ ኩልና ኽንተኣማመን
ንኽእል ይመስለኒ። እንታይ ኢና
ክንርኢ ደሊና ዝብል ሕቶ ደኣ
ኣይከተል’ምበር ኣዒንትናስ ቊሊሕ
ምሊሕ ካብ ምባል መኣስ ይቑጠብ
ኮይኑ! ዘለዎ ዓቕምታት ብምጉሕጓሕ
ንርሑቕ ጠሚቱ ንምልላይ ላሕ ክብል፡
ፋሕ ብትን ንዝበሉ ደቀቕቲ ለቐምኩ
ኢሉ ክትዕብ፡ መልክዕ ርእዩ ጠባያት
ንምምዛን ክሕልን ብዙሕ ይደክም’ዩ-
ዓይንና።
ዓይንና ብርሃን እዩ ንብል ኢና።
ንሓንሳብ ድማ ዓይኒ ኣጋግዩና ንብለሉ
ግዜ’ውን ኣሎ። ዓይኒ የብርህ ዓይኒ
የጸልምት ክንብልዶ ንኽእል ንኸውን?
ዓይኒ የውግሕ ዓይኒ የምሲ ምባልከ
ይክኣልዶ? ንደገ ዝጨመተን ናብ
ውሽጢና ዝቐንዐ ትኹረት ኲናት
ዓይኒ ኣሎ እንተበልና ካብ ጨመተ
ሓቂዶ ንርሕቕ ንኸውን? ዓይንና ኣብ
ርሑቕ ንዘለዉ ጎቦታት ሰማያዊ ሕብሪ
ይቐብኦም። ቅርብ ኢልና እንተረኣና
ግን ካልእ ሕብሪ ይጸንሓና። ዓይንና
ክንደይ’ሞ ዘየርኢየና! ርኢናስ ክንደይ
ዘይንፈልጥን ዘይንጋገን! ብምንታይ
ኢና’ሞ ክንርኢ ንብለሉ እዋን’ውን
ሒደት ኣይኮነን። ካብ ምርኣይ ንላዕሊ
ደኣ እንታይ ክህሉ ይኽእል ኢልና
ክንመራመር ዝረኣየ ክግረም የብሉን።
ንዓይንና ሓገዝ ዝህቡ መሊኦም’ዮም።
በዓል ኣፍንጫ፡ ኣፍ፡ እዝኒ፡ ኢድ፡ ብሓደ
ወገን ክስለፉ ከለዉ፡ ብኻልእ ወገን
ድማ፡ እኒ በዓል ፍቕሪ፡ ምህዞኣውነት፡
ራእይ ዝኣመሰሉ ይስርዑ። ጌጋታት
ግን ተኣልዮም ኣይእለዩን። ሰብን
ጌጋን መናብርቲ እዮም ዝመስሉ።
ሰብ መመሲልዎ ግጉይ ግምት ክገብር፡
ሓቂ ዝሓዘ መሲልዎ ሓሶት ክነዝሕ፡
ኣብራህኩ ኢሉ ከጸልምት፡ ኣብ

ብምንታይ ኢኻ ትርኢ?

ውሽጢ በዓቲ ፕላቶ ኾይኑ ንምስጢር
ህይወት ክትንትን፡ ተደጋጊሙ ክፍጸም
እንዕዘቦ ዝውቱር ባህሪ እዩ።

ምስ’ዛ ዝደረስኩዋ መጽሓፍ (ድኳን
ትበርህ) ኣዛሚደ ብምንታይ ከምዝርኢ
ንኽገልጽ ዝቐረበለይ ሕቶ፡ ንዓይ
ኣዚዩ ከቢዱኒ። እንታይ ርእየ ኢለ
እየ`ሞ ክዛረብ። በየናይ ዓይነይ! ካብ
ርእየ ዝብል፡ እንታይ ክርኢ ከምዝምነ
እንተገለጽኩ ጽቡቕ ይመስለኒ።
ሕጅስ ነዊሕ ኮይኑ ሓቂ ንምርኣይ
ካብ ዝናፍቕ። ዓይነይ ከምቲ ዝደልዮ
ናብ ሓቂ ኣየቀራረበንን። አረ ዘጋገየኒ
ይበዝሕ! ብዙሕ ደኣ ኣይገስገስኩን’ምበር
ንሓቂ ብምንታይ እየ ክርእያ ዝኽእል
እናበልኩ ምምርማር ኣይገደፍኩን።
ሓደ ካብቲ ጻዕርታተይ፡ ናይ ፈጠራ
መጽሓፍ ምድራስ ስለዝኾነ፡ እነሆ
“ድኳን ትበርህ” ዝሰመኹዋ መዋግዒት
ሰብ ክትከውን እዕዘብ።
ኣብታ መጽሓፍ ደለይቲ ሓቂ

(ጠባያት) በብወገኖም ንሓቂ ክእልሹ
እዮም ዝረኣዩ። ኣብ መወዳእታ ርኢናያ

ሓቚፍናያ ዝብሉ (ጠባያት) ከምዘለዉ
ድማ ኣንባቢ እንተወሓደ ነፍሰይ ነጊሩኒ
ክብል ዝኽእል ይመስለኒ። እቶም
ንሓቂ ዝረኸቡዋ ዝተፈላለየ ሜላታት
እዮም ዝጥቀሙ። ንመብዛሕትኦም
ነዊሕ ግዜ ከምዝወሰደሎም ኣብቲ
ዛንታ ይግለጽ’ዩ። እታ ዋላ መልክዓ
ከየለለዩ ዝደልይዋ ዝነበሩ ሓቂ፡ ኣበይ
እዮም ዝረኽብዋ እናበልና ከነዋግዕ
ንኽእል ንኸውን፡ ምኽንያቱ መንበር
ሓቂ ፍሉጥ ቦታ ዘለዋ ኣይመስለንን።
ኣብ ውሽጥና ድያ ትጽቀጥ? ኣብ
ገሊኡ ስራሕና ድያ ጽግዕ ትብል?
ኣበይ ኢዩ መንበሪኣ? እንታይ እያ
እትፈቱ? መን’ዩ ዝሓብኣ? መን’ዩ
ዘግህዳ? ኣጽቅጥ ድያ ተብል? ወይ
ትስክእ? ብብዙሕ ሕቶታት ክትዕጀብ
ስለእትኽእል፡ ብብዙሕ ምላሻት’ያ
እንተ ተኣልየት።
“እሞ ንስኻኸ ብምንታይ ኢኻ
ትርኢ?” ኢሎም ዝሓተቱኒ ናተይ
ኣረኣእያ ንኽዕዘቡ ሃንቀው ከምዝብሉ
ኣይጠራጠርን። ኣነ ግን ንሓተተይ
መሊሰ ናብ ….

ይቕጽል…

ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ዝሰኸነት ኣወል ቡን ቀዲሓ
ንዕዱማታ ክትዕድል ከላ፡ ኣዘንታዊ
ንገለ ካልኢት ኣዕረፈ፡
“ ጥዑም ቡን፡” ዝብል ግብረመልሲ
ካብ ዕዱማት ብዝወሓዘ ከኣ፡ እታ
ብዕላል መደበር ዝተመሰጠት
ኣአንጋዲት፦
“ ድሓርከ.. እስከ ቀጽለልና፡”
በለት፣
“ እወ! ብድሕሪኡ በቃ መደበር
እናማዕበለት መጺኣ። ቅድሚ
ፈደረሽን ንሓደ ሄክታር መሬት
ክልተ ሽልንን ፈረቓን ከፊልካ ናይ
መሸጢ ቦታ ንምርካብ ብዝምልከቶ
ኣካል ትምራሕ’ሞ ኣብታ ተዓቂና
ዝተዋሃበትካ መሬት ድላይካ ዓይነት
ስራሕ ትሰርሓላ።
ድሕሪ ፈደረሽን ግን እቶም ሽዑ
ከንቲባ ኣስመራ ዝነበሩ ደግያት
ሓረጎት ኣባይ ንመደበር ከም
ፋብሪካን ቀንዲ ምንጪ ኣታውን
ስለዝጠመቱዋ ንግሆ ንግሆ
እናመጽኡ ይበጽሑዋ ነይሮም።
ክሳብ ነቲ ኣብ ቃልዕ ጽርግያ፡
ኣብ ጸሓይን ማይን ኮይንካ ዝስራሕ
ዝነበረ ስራሓት፡ ሓደሽቲ ብሎካት
ከምዝስራሕ ገይሮም ኣብ ውሽጢ
ገዛውትን ጽላልን ከምዝኸውን
ገይሮምዎ። ብድሕሪ’ዚ እናማዕበለት
ከይዳ።
ኣብ’ዚ ሎሚ ግዜ ከኣ መደበር
ብኤሌክትሪቺስታ፡ ፋግሮ፡ መጥሓን
በርበረ፡ ጨው፡ ሽሮ፡ ፈለኛሞ፡ ናኣሽቱ
መኻዚኖታት፡ እቶን መጎጎ፡ ጎረንዳዮ፡
መቀያየሪ ኣቑሑ ማካይን….
ካልእን ንጥፈታት ዘጠቓልላ ልዕሊ
400 ዓበይትን ናኣሽቱን መሳንዓት
ኣለዋ።
መደበር’ኮ ንግሆ ንግሆ ሓድሽ
ነገር ዝምህዙ መንእሰያት ጨጪሓ
እትሓድር ቦታ እያ። ካብ ወዲ
ሸውዓተ ዓመት ክሳብ ክንዲ
ኣቦይ ሓጂ ስዒድ ልዕሊ 80
ዓመት ዝዕድመኦም ኣቦታት ጸሓይ
በሪቓ ክሳብ እትዓርብ ኣእዳው
ካብ ማርቴሎን መጋዝን ጕጤትን
ኣይፈላለን’ዩ። እቲ ሰራሕተኛ
ንደቒቕ ኣየዕርፍን’ዩ.
ኣብ መደበር ሓጺን እናቐጥቀጥካ

ኢኻ ዋጋ ዕዳጋ ትገብር፡ ኣእዳው
ወይ ገንዘብ ክቕበላ ወይ ማልስ
ክህባ ከለዋ እየን ኣብ ጁባ ዝኣትዋ።
ኣብ መደበር ኣይጠቅምን’ዩ ዝበሃል
ሓጺነ-መጺን ይኹን፡’ ኣይክእላንየ፡’
እትብል ቃል ቦታ የብለንን። “
ኣዘንታዊ ንዛንታ መደበር ምስ
ምኽታም ኣወል ቡን ኣዕረጎ-
ንግዜኡ። እታ ጀበና’ውን ንኻልእ
ሕካያ ንካልኣይ ግዜኣ ኣብታ ስራሓት

መደበር (Made in Medeber)
ዝኾነት ፋርኒሎ ተሰኽተተት።

ፍኖት

ብጊሓቱ፡ ናብ ትምህርቲ’ወፍር
ንነብሰይ፡ ሽምዓ ኾይነ፡
ከመድሕን።

ብ’ኡ-‘ቢለ፡ ንዓደይ
ካብ ድሕሪት-ተረፍነት፣
ንኸድሕና።

እንክዓቢ፡ ንዓይ-ንዓይ ኣብ
ዝብለሉ’ኳ
ብሒደቱ፡ ንእግሪ መንገደይ፣
ዝዓብሰላ!

ብደወይ ከለኹ’ስ፡ ንዅሉ’ቲ ትህበኒ
ኣኻዕቢተ፣
እምለሰላ!!

ንህዝበይ ዘይኮነ፣ ንመን ኪኸውን፣
ትርከብ-ኣይትስኣን፣
ይርሓሰላ።

ኣቡኡን-ኣዲኡን-ዘፍለጠ
ዘመናዊ ዓወት
እንዳዕዲዑ፣
ይስፈለላ!!

ተስፋማርያም ወልደማርያም

(ህያው ደብሪ)

መዝሙር፡ ንቈልዑ

ናይ ኤርትራ

(በየነ ሃይለ)

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 7

ልቢ-ወለድ
ጆሜ/ደጀን ተኽለ

ክልቲአን መሓዙት ኣብ ስራሕ
ምስ ተራኸባ፡ ከምዛ ከይተራኸባ
ዝቐነያ ተሓቛቚፈን ተሰዓዓማ። ከነኣን፡
“ብሓጐስ ዝኣክል ሰለም ከየበልኩ እየ
ሓዲረ፡” በለት - ቅይሒ ዝዓብለሎ ገጻ
ከም ወጋሕታ ጸሓይ ዝረኸበት ዕንበባ
ፍስሃ ዓሲሉዎ ደሚቑ ይረአ ነበረ።
ኣቢሳግ፡ “መሓዛይ ኣነ’ውን ገላትያ
ብመሰጅ ከዕልል ድቃስ ከሊኡኒ እዩ
ሓዲሩ፡፡ ኣቤት ፍቕሪ! ጉዳም’ዩ!” በለት
ኣፋ ብምጉምጻጽ ክስዕራ ዝደለየ ሰሓቕ
ክትክልክሎ እናፈተነት።
“መሓዛይ፡” ሰሓቕ ስለ ዝሰዓራ ግና
ኣይቀጸለትን። “ንዓይ ደኣ ወደይ፡ ከምዛ
ናትኪ ስልጥ ዘይትብለኒ፡” በለት ካብ
ትጽቢታ ወጻኢ ስለ ዝነበረ። “ነዳይ ናይ
ልቡ ይሓልም’ ድዮም ዝብሉ ኣቦታትና
ክምስሉ። ብዛዕባ ነብሰይ ጥራይ እሓስብ
ኣለኹ መሓዛይ። በሊ ኣይትሕመቒ
ዕርፊ ኣጽንዒ ሒዝኪ ከይትሰዲ።
ጸልሚታ ዘላ ዓለመይ ብኣኺ’ያ
ትበርህ፡” በለት ንእለት ሓጐሳ ክብተን
እናተፈለጣ።
“መሓዛይ፡ መብጽዓ ደራዲርኪ ልቡ
ብዛዕባ ሕውነት፡ ዕርክነት ከም ዘይሓስብ
ግበርዮ። ኣነ ኸኣ፡ ብወገነይ ክደፍኦ’የ፡፡
እዚ ማዕበላውን ውሁድን ናይ ምንዋጽ
ሓይልና ድማ፡ ንገላትያ ኣብ መስመርና
ከእትዎ’ዩ። ንሶፍንያስ ምስ ሊባኖስ
ኣባኢሱ ናባኺ ከም ዝጽጋዕ ድማ
ክገብር’ዩ፡” በለት፡ ንገላትያ ድሕሪ’ቲ
ሽርሒ ክረብሕ ስለ ዝደለየቶ።
“መሓዛይ፡ ብእኡስ ቅሰኒ፡ ትርንዕ
ዝበለ ግንዖ ኣዳልየሉ ኣለኹ። እንታይ
ይመስለኪ፡ ከምቲ ዝተባሃልናዮ ንዓኣ
ዘጥቅዕ ውዲት እልም ኣቢሉ ኣብ
ፍቕሮም ሓደ ነቓዕ እንተ ዝፈጥር።
ኣነ ኸኣ፡ ነዚኣ ክጥቀመላ ምፈተንኩ?”
ብምባል ናትኪ ግደ ኣብዚ ጉዳይ እቲ
ዝዓበየ’ዩ ብዘስምዕ ቃና ሃሳስ ክምስታ
ለገሰት።
“መሓዛይ፡ ንስኺ ጥራይ ቅናትኪ
ኣትርሪ፡ ንሱ ድሉው’ዩ፡” በለት።
* * *

ካብቲ ዝኣዘዝኦ ስፔሻል ፒሳ
እናተመገባ ፍቕሪ ዝዓብለሎ ኣርእስቲ
ኣልዒለን ሓሳብ ንሓሳብ ይለዋወጣ
ነበራ።
ሶፍያ፡ “ግዝያዊዶ በልኪ፡ እዚኣ
እንድያ ደኣ ግናይ። ብጓል ዘይሓስብ
ወዲ ኣብ ግዝያዊ ዳስ ፍቕሪ ከም
ትስሕቕን ትዘናጋዕን እናገበረ ግዜኻ
ንብላሽ እዩ ዘባኽነልካ። ሳራ እታ
ጐረቤትና ትዝክርያ እንዲኺ? ንሳ፡
ንዓመታት ብፍቕሪ ዘዞራ ዓርካ እሞ
ድማ፡ ኣብ ገዝኣ ኣታውን ወጻእን፡ ንዓኣ
ጥልም ኣቢሉ ምስ ካልእ ተመርዕዩ።
ንሳ ድማ፡ እነሀትልኪ ከም’ታ ዝረኣኽያ
ተስፋ ቆሪጻ ናይ መስተ ኰይና ተሪፋ።
ብጽብቕታ ጽባቒኣ ድውን ኣቢሉዎ”
በለት ብተግባሩ ተቖጢዓ ንዕኡ ከም
ዝረኸበት ነቲ ኣብ ቅድሚኣ ዝነበረ
ጠረጴዛ ብሓይሊ ደሰቐት።

ሊባኖስ፡ “መሓዛይ፡ ሶፍንያስ ከምዚኦም
ዓይነት ወዲ ኣይኰነን። ልዕሊ ኩሉ
ብፍቕረይ ዓቢዱ እዩ። ወዲ እንተ
ኣፍቂሩካ ኸኣ፡ ከምዛ ቅናት ኣዴታትና
ካብ ጐድንኻ ክፍለ ዝደሊ ኣይኰነን፡”
በለት ብኣኣ ከይትስከፍ ብምሕሳብ።
“ይግበረልኪ ግዲ! ከም ትምኒትኪ፡
እምበር እዚ እዋን ናይ ተበላለጽ ግዜ
ኰይኑ። እዛ ምስ ሽሻያ ዘላ ምድሪ
ጸጋኣ ከም ዝወድአት ናብ ረብሓን
በለጽን ጥራይ ኰይነን ዝጥምታ
ኣዒንትና፡ ብልሳና ፍቕሪ እናድመጽና”
በለት ኣዘራርብኣ ንመሓዝኣ ስክፍታ
ከይፈጥረላ ብምሕላን ፍሽኽታ ለገሰት።
“ሓሳብኪ ኣዝዩ ጽቡቕ እዩ። ክንደይ
ብግዝያዊ ፍቕሪ ተታሊለን ኣብ
ዘይውዱቕ ወዲቐን ምስ መንፍዓተን
ሓሚቐን። ኣብ ክንዲ ብዕላምአን ብዘይ
ዕላምአን ንኽጐዓዛ ተገዲደን ዘለዋ
ውሑዳት ኣይኰናን። ዓለም ከምኡ’ያ
በጃኺ!” ብምባል ክትብሎ ዝደለየት
ዝጠፍኣ ክትመስል ስቕ በለት።
“መሓዛይ፡ ወሪዱዋ ዓለም። ኣብዛ
ምድሪ ናይ ዝመጽእ ሰናይን እከይን
ነገራት ተሓተትቲ ንሕና ባዕልና ኢና።
ፈጣሪ፡ እታ ናብ ጽቡቕ እትወስድ ቀጣን
መንገድን እታ ናብ ሕማቕ እትመርሕ
ገፋሕ መንገድን ኣዳልዩልና’ዩ። እቲ
ምርጫ ኣብ ገዛእ-ርእስና ይምርኰስ።
ማለት፡ ጽቡቕን ሕማቕን ምሳና ኣሎ።
ንሕና፡ ኣብ ህይወትና ነየናይ ንግዛእን
ንነብሮን’ዩ እቲ ሕቶ?” በለት ኣተኲራ
ናብ መሓዝኣ እናጠመተት።
* * *

ገላትያ፡ “በጃኪ ኣይትንብዒ! ኣነ እቲ
ዝከኣለኒ ክሕግዘኪ ድሉው ምዃነይ
ገሊጸልኪ’የ። ኣጆኺ! ትርር በሊ። ናትኪ
እንተኢሉዎ ናብ ዘብሎ የብሉን። ፍቕሪ
ኣብ ኢድኪ’ዩ ዘሎ። ናብ ደስ ዝበለኪ
ከተብልዮ ድማ ዝኽልክለኪ የብልክን፡”
ብምባል ኣተባብዓ።
ከነኣን፡ “እቲ መፍትሕ ምሳይ ዘይኰነ
ምሳኻ’ዩ ዘሎ። ዓርኻ’ዩ፡ ኣብ ልቡ ዘላ
ጓል ኣውጺኻ ንዓይ ከተእትወኒ ድማ
ጸገም ዘለዎ ኣይኰነን። ኣነ! ኣብ ጸድፊ
ፍቕሪ ጠልጠል ኢለ ብመንገድኻ
ዓርክኻ ከድሕነኒ እጽበ ኣለኹ፡” ብምባል
ርእሳ ኣድነነት ተስፋ ቈሪጻ።
“ከነኣን፡ ከመይ ዓይነት ሓገዝ ከም
ዝሕግዘኪ እኳ’ዩ ሓርቢቱኒ ዘሎ።
ሓይሊ ፍቕሪ ዘይርደኣኒ ኣይኰነን፡ ግና፡
እዛ ጒዳይ ከባድ’ያ፡” በለ ተዋጢሩ።
“ሊባኖስን ሶፍንያስን ናይ ኣርባዕተ
ዓመት ጽኑዕ ፍቕሪ’ዩ ዘለዎም።
ኣብ መንጎኦም ዝተኸሉዎ ፍቕራዊ
ይኹን ማሕበራዊ ዝምድና ብሓደ
መዓልቲ ሃደሽ ከተብሎ ዝከኣል ኰይኑ
ኣይስምዓንን’ዩ። ካልእ መንገዲ እንተ
ፈተንና ይሓይሽ በሃላይ’የ፡” ኢሉ ብጐቦ
ጐቦ ስክፍትኡ ገለጸ።
ካብዚ ጒዳይ ክሃድም ከም ዝደለየ
ካብ ሓሳቡ ቆብ ስለ ዘበለቶ፡ “ኣብ ዓለም
ከቢድ ዝበሃል ነገር የለን። ነገራት ባዕልና

ንሰርሖም ባዕልና ንፍንጥሖም። ስለዚ፡
ኣነ ካባኻ ዝደልዮ ዓቢ ሓገዝ ኣለኒ፡
ሞሳኻ ድማ ክህበካ’የ። ናትካ ዕማም ገለ
ፈጢርካ ኣብ ፍቕሮም ሓውን ሓሰርን
ኣእትወሎም። በቲ ካልእ ወገን ከኣ፡ ኣነ
ኣብ ልዕሊኡ ዓሚቝ ፍቕሪ ከም ዘለኒ
እናገለጽካ ጐስጕስ። እዚ መደብና ኣብ
ዓወት እንተበጺሑ 20 ሽሕ ናቕፋ
ኣብ ኢድካ ክህበካ’የ፡” ብምባል ኣፉ
ማይ መልአቶ። ውዲት ንኽፍሕስ ግዜ
ክትህቦ ተረዳዲኦም ድማ ተፈላለዩ።
* * *

ገላትያ፡ በቲ ዝሰምዖ ኣብ ፍጹም
ፈንጠዝያ ኣትዩ ሓንሳብ ክምስ ሓንሳብ
እናሰሓቐ ኣብቲ በይኑ ዝጐዓዘሉ ዝነበረ
ጽምው ዝበለ ጐደና ብሓጐስ ይሰራሰር
ነበረ። ‘20 ሽሕ ኣብ ኢድካ ክህበካ’የ፡’
በለ ዓው ኢሉ ደጋጊሙ እናጨርሐ።
ክንድዚ ዝኣክል ገንዘብ ብዘይካ ናይ
ስራሕ፡ ኣብ ሓደ መዓልቲ ንሱ ክውንኖ
ዝኽእል ኰይኑ ይስምዖ ኣይነበረን።
ኣብ’ታ በይኑ ኣብ ዕዳጋ ሓሙስ ተኻርዩ
ዝነብራ ቤት ንኽኣቱ ናይ ክልተ ሚእቲ
ሜትሮ ተሪፉዎ’ኳ እንተ ነበረ፡ እታ
ብውዑይ ሙዚቃ ዝሰሓበቶ ኣብ ከባቢ
መንበሪኡ እትርከብ ስሕት ኢሉ ዝእለያ
ባር ካንጋሮ ሰጊሩዋ ክሓልፍ ኣይደለየን።
እቲ ከም ማዕበል ንደገ ክወጽእ ዝህውጾ
ዝነበረ ማዕበል ድሙቕ ሓጐስ’ውን
ይህውጾ ነበረ። መምስ ዝተወልዐት ደርፊ
ካብ ኮፍ መበሊኡ ክስዕስዕ እናተንስአ፡
ከም ማይ ነንዝኣዘዞ ቢራ ይጭልጦ
ነበረ። ‘ነብሲ ኣጆኺ! ሓሊፉልኪ’ዩ።
ድሕሪ ደጊም መከራ የለን። ኣብቂዑ’ዩ!
ሽሻይ ክውሕዝ’ዩ ቤትና፡ ድያ ዝበለት
ደራፊት። ድኽነተይ’ውን ኣብቂዑ’ዩ።
በቃ! ሓንቲ ተሪፋ ዘላ ንኣቢሳግ ኣብ
ቤተይ ንዘልኣለም ምምጻእ ጥራይ’ያ።
ካልእ ዝተረፈ የለን። መጻእየይ በሪሁ’ዩ’
በለ ብስኽራን ተሰኒፉ ኮልተፍተፍ
እናበለ።
* * *

ክልቲአን መሓዙት ካብ ስራሕ
ተፈዲሰን ከም ልማደን ብሓባር
ኣይተጓዕዛን። ከነኣን ምስ ገላትያ ቈጸራ
ስለ ዝነበሮም ተፈላለያ።
ከነኣን፡ “መሓዛይ፡ ምስ ገላትያ
ጽቡቕ ኣምሲና። ክወስዶ ዘለዎ
ተበግሶን ብኸመይ ክዓሞ ከም ዘለዎን
ብዝርዝር ተዘራሪብና። ብዛዕባኺ ኣብ
ዝተናኽፈሉ እዋን፡ ልዕሊ መጠን ገጹ
ክበርህን ክሕጐስን ኣስተውዒለሉ።
ብዘይ ልቡ ኣብ መዓሙቝ ፍቕሪ
ዝጠሓለ’ዩ ዝመስል መሓዝቺ፡” ብምባል
ካር ካር ኢላ ሰሓቐት።
ኣቢሳግ፡ ኣሰር መሓዝኣ ተኸቲላ
ድሕሪ ምስሓቕ፡ “ወዲ ኣብ ዘይምሕር
ታኼላ እንዲኺ ኣጥሒልክዮ።
ደዊሉለይ ጸኒሑ፡ ከም መዓር
ዘንጠብጥቡ ቃና ፍቑራትን ኣብ
ልዕለይ ዘለዎ ፍትወትን ድሕድሕ
ኣምስዩልኪ። ኣይ ከይተፈለጠኒ! ኣብ
ገነት እንድየ ሓንቢሰ መሓዛኺ፡”
በለት ኣብ መደቀሲ ክፍላ ዝነበረ ናይ
ኣርማድዮ መስትያት ቀሪባ ነቲ ትፈልጦ
ጽባቒኣ ኣድቂቓ እናጠመተት።
“ኣቤት መሓዛይ!” በለት ሰሓቕ
ስዒሩዋ። “ፍቕርስ በሊ ጥምጥም

ኢሉኪ ከይሓሰብክዮ፡” በለት ሕጂ’ውን
እናሰሓቐት።
“እወ! ፍቕሪ ልግብ ኢላትኒ ኣላ።
ኣነ’ውን ክገድፋ ኣይደለኹን ዘለኹ።
ጣዕሚ ፍቕሪ መጀመርታይ ግዲ
ኰይኑ፡ ብባህታን ሓጐስን ከም ዝምላእ
ገይሩኒ ኣሎ፡” በለት ጸጒሪ ርእሳ
እናፈተለት።
“ጽቡቕ! ሓደ ዓላማና ወቒዕና ኣለና
ማለት’ዩ። ስለዚ፡ እቲ ዝተርፍ ንሶፍንያስ
ኣብ ትሕቲ ቁጽጽርና ምእታው’ዩ”
በለት መልሲ መሓዝኣ ንምስማዕ
ኣእዛና ኩር ኣቢላ።
“ንስኺ ብወገንኪ! ገለ መንገዲ
ክፈቲ። ኣነ’ውን ንገላትያ ከእምኖ’የ።
ብድፍኢት ናይ ክልቴና ድማ፡ ማዕጾ
ፍቕሪ ብጥበብ ክንከፍቶ ኢና፡” በለት
ክንዕወት ኢና ብዘስምዕ ቃና።
“መሓዛይ፡ ኣፍቃሪኺ ነዛ
ጒዳይ ተዓጢቑላ’ዩ፡ ንስኺ ጥራይ
ኣይትዝሓሊ። ደሓር ከኣ፡ ብኡ ኣቢሉ
ቀዳዊኺ እንተዀነ፡ እንታይ ይፍለጥ፡?”
ብምባል መሊሳ ሰሓቐት።
“ግድን’ምበር መሓዛይ፡ ኣንኪስክኒ
እንዲኺ። ቃናኡ ቃና ፍቕሪ፡ ላህጃኡ
ላህጃ ፍቕሪ እናውሓዘ እንታይ
ኣምሲለ ይፍንዎ?” ብምባል ኣዕሚቛ
ኣስተንፈሰት። “ኣብ ምንታይ ነጥቢ
ደኣ በጺሕኩም?” በለት ዓርካ ክሳብ
ክንደይ ንዘይከኣል ስራሕ’ውን ከም
ዝኽእል ንምብራህ።
“ንሊባኖስ ካብ ስራሕ ገንዘብ
ክሰርቃ’ሞ፡ በዚ ዝመጸ ሰበብ
ድማ፡ ’ንኽረሓሓቑን ንኽባተኹን
ከኽእሎም’ዩ።’ ኣብ ዝብል መደምደምታ
በጺሕና፡” በለት ክምስ እናበለት።
“ኣነ’ውን ብወገነይ ክደፍኦ’የ።
ሊባኖስ፡ ኣብ ዘይሓሰበቶ ሓደጋ
ክትወድቕ ኣለዋ። ሶፍንያስ፡ ብሰንኩ
ህይወታ ተዘሪጉ ካብ ትጽለል፡ ፍቕሪ
በቲንካ ከተድሕና ይበልጽ ኢለ ከእምኖ
ዝከኣለኒ ክጽዕር’የ፡” በለት።
“ንሶፍንያስ ከኣ፡ መልሱ ብዘየገድስ
ኣብ ልዕሊኡ ፍቕሪ ከም ዘለኪ
ደጋጊምኪ ግለጽሉ። ጽባሕ ምስ
ኣፍቃሪቱ ኣብ ነውጺ ምስ ኣተወ
ድማ፡ ነታ ቃል ትደጋግምሉ። መንገዲ
ከፊትኪ ስለ ዝጸናሕኪ ካብ ጭንቀት

ክድሕን ምሳኺ ምዕላል ክሃርፍ’ዩ”
በለት ንጸገሙ መዝሚዛ መእተዊ
ዝዀና መንገዲ ክተግፍሕ ከም ዘለዋ
ሓበረታ።
“መሓዛይ፡ ኣብ ቅድሚኡ ቈይመ
ፍቕረይ ክገልጸሉ እንድዩ ዘፍርሓኒ
ዘሎ። ኣዒንተይ ምስሉ እንተ ርእየን
መሊአን ክጥምታ ዝኽእላ ኣይኰናን።
እንታይ ከም ዝገብር እኳ’ዩ ሓርቢቱኒ
ዘሎ?” በለት ገጻ እስር ኣቢላ።
“መሓዛይ፡ በዚ ኣይትሸገሪ፡
መጀመርታ ርእሰ-ተኣማንነትኪ
ኣበርኽዮ። ኣብ ትሕቲ ቁጽጽረይ’ውን
ከውድቖ’የ ዝብል እምነት ህነጺ።
ኣቐዲምኪ ነቲ ከጓንፈኪ ዝኽእል
ኩነታት ኣይትጨነቕሉ። ንኸየጋጥም
ጥራይ ተቓለሲ፡” በለት።
“እንድዒ ጓለይ! ኣብ ነብስኻ ምስ
ወረደ ገለ ኢኻ ትኸውን። ፍቕርን
ፍርሕን ተሓዋዊሶም’ኳ ድቃስ
ከሊኦምኒ፡” በለት ፍርሓ ክትገልጽ
ዝደለየት ክትመስል ኣጻብዕቲ ኢዳ
ቆራዕራዕ እናበለት።
“መሓዛይ፡ ፍቕሪ እንተሎ ፍርሒ
ክህሉ ንቡር’ዩ። ንስኺ ጥራይ ኣብ
ውሽጥኺ ቦታ ኣይትሃብዮ።”
“ፍርሒ ጥራይ ትብሊ ኣለኺ፡፡
ህርመት ልበይ ከመይ ገይሩ ድዩ ዲግ
ዲግ ዝብል ዘሎ።” በለት ክሳብ ክንደይ
ፍርሂ ኣብ ባሕሪ ከብዳ ከም ዝኣተወ
ንምብራህ።
“መሓዛይ፡ እዚ ኣብ ኩሉ ዘፍቀረ
ዘጋጥም ባህሪ ፍቕሪ’ዩ። ክትስሕትዮ
ዘይብልኪ ግና፡ ደቂ-ተባዕትዮ ድህልቲ
ጓል እንተረኺቦም ንግዚኡ ተጻዊቶም
ክድርብዩዋ’ዮም ዝሓስቡ። ስለዚ፡ ኣብ
ፍቕሪ ርእሰ-ተኣማንነት ኣዝዩ ኣገዳሲ’ዩ።
ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ምንቅስቓሳትኪ
ርእሰ-ተኣማንነትኪ ክንጸባረቕ ኣለዎ።
ሓይልኽን ጥበብክን ከስተብህለሉ
ኣለዎ። ሓደስቲ ሓሳባት ከተፈልፍሊ
ኣለኪ። ብዝዀነ፡ ኣብ ገዛእ-ርእስኺ
ፍሉይ ምድላዋት ከም ዝገበርኪ
ከተእምንዮን ክትምስጥዮን ኣለኪ።
ብድሕሪ’ዚ ኣኸለ። ብዘይገመድ ባዕሉ
ተጐቲቱ ክመጸኪ’ዩ፡” በለት ድምጻ
ኣትርር ኣቢላ።

ይቕጽል

ደበና ፍቕሪ

ሓሙሻይ ክፋል

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 8

ዘቢባ ‘ናብ መሓዛይ ክኸይድ’የ’
ኢላ ካብ ገዛኣ ወጺኣ ቊሩብ ምስ
ሰጐመት መሓዛኣ ሳንጣ ሒዛ ናብኣ
ገጻ ክትመጽእ ጸንሓታ። ጠጠው
ኢላ ድሕሪ ምጽባይ፦
“ኣይ ናባኺ እንድየ ተበጊሰ ነይረ
ድኣ፡ እንቋዕ መጻእኪ!” በለት ዘቢባ
ቅድሚ ምልውዋጥ ሰላምታ።
“ግርም’ምበር ኣነስ ናባኺ እንድየ
ዝመጽእ ዘለኹ። ከመይከ ቀኒኺ?”
ሰላም ተበሃሂለን ድሕሪ ምስዕዓመን
ዘቢብ ዘረባ ቀጸለት።
“ግድን’የ ኸኣ ደልየኪ ነይረ”
በለት ዘቢብ።
“ናይ ድሓን?” በለት ዘቢባ
ተገሪማ።
“በ. . . . ዚ እንድየ ተላኢኸ” በለት
ዘቢብ ብኣመልካቲቶ ኢዳ ንርሑቕ
ንቕድሚኣ እናኣመልከተት። “ሕጂ
ከተካይድኒ ደልየ። በይነይ ክኸይድ
ደስ ኣይበለንን። እናኣዕለልና እንተ
ተኸድና እንታይ ኣለዎ?”
“ሕራይ ከካይደኪ ይኽእል’የ።
ደይ ከነዕልል ኢለ’የ ናባኺ ተበጊሰ”
“ኣብ’ዚ ሳንጣ ገይረ ቁሩብ በርበረ
ከምጽእ’የ። እተን ኣደይ ኣብርሀት
ጐረቤትና’የን ልኢኸናኒ”
“ኣደይ ኣብርሀት እተን ብድሕሪ
ገዛኹም ዘለዋ ዓባይ ሰበይቲ?”
“እወ”
“እሞ ጽቡቕ ጌርኪ’ምበር።
እንቋዕ ዓባይ ሰበይቲ ኣብ ምልኣኽ
ሓወስክኒ። ምርቓ’ኳ ንረክብ”
“እሱስ’ወ ሓቅኺ! ግና እንታይ
ደኣ ምርቓ ኢልኪ?”
“እሞ ኣይበሃልን ድዩ?” በለት
ፍሽኽ እናበለት።
“ኖኖ! ኣነስ ከምዚ ሕጂ ብፍሉይ
ዝተገደስክላ ድየ ክብለኪ ዘድሃብክላ
ኰይኑ ተሰሚዑኒ። ምስ ገለ
ኣጋጣሚስ ከተተሓሕዝያ ደሊኺ
ኣለኺ”
“ብኸመይ ፈሊጥኪ?”
“ካብቲ ኣበሃህላኺ። ‘ምርቓ’ኳ
ይዀነን’ ምስ በልኪ ገለ ክትብሊ

ተርሙማ
ሃብቶም ኢዮብ

ዘቢብ ዘቢባ

ኣብ ዝሓለፈ ክፋል ዝቐረበት ሓውሲ
ብርትዕ ዝበለት ትሕዝቶ ኔራ። ንሎሚ
ድማ ነቲ ትሕዝቶ መዘኻኸሪ ዝኸውን
ተመሳሳሊት ሕቶን ኣሰራርሓኣን ቀሪባ
ኣላ። ሕቶ ቊጽሪ ይኹን ካልእ ዓይነት
ሕቶ ምስ እንሕተት እቲ ንቕድም ክንገብሮ
ዘለና ሕቶ ከም ዝተረድኣና ምፍላጥ’ዩ።
ሕቶ ምርዳእ ፍርቂ መልሲ’ዩ ዝበሃል
ብለባማት። ምኽንያቱ ሕቶ እንተተረዲኡካ
ኢኻ ብዛዕባ መልስን ኣሰራርሓን ክትሓስብ
ትኽእል። ሕቶ እንተዘይተረዲኡካ ግን
ሓንቲ ክትገብር ኣይትኽእልን። ብሃውሪ
ክትሰርሕ ምፍታን ከኣ ከምዚ ናበይ
ምዃንካ ከይፈለጥካ ‘ቀልጢፈ ክበጽሕ’የ’
ብምባል ብዘብዘብ ጕዕዞ ምጅማር’ዩ። ሽዑ
ፍሉጥ ቦታ ስለ ዘይብልካ ከይድካ ምስ
ደኸምካ ዋላ ሓንቲ ከየፍረኻ ደው ትብል።
ስለዚ ቅድሚ ፒሮን ወረቐትን ሒዝና
ክንሓናጥጥ ምጅማርና ሕቶ ክንርዳእ
ክንክእል ኣለና።
ሕቶ፦ ነዞም ዝስዕቡ ሓበሬታታት
ምርኩስ ብምግባር ነቲ ዘይተፈልጠ ቊጽሪ
ርኸቡ
ሀ) እቲ ቊጽሪ ካብ 160,000 ይዓቢ
ካብ 170,000 ድማ ይንእስ
ለ) ነቲ ቁጽሪ ካብ ዘቘሙ ቁጽርታት
እቶም ክልተ ጥራይ’ዮም ዝኑቓት።
እዚ ማለት ንኽልተ መቒልካዮም ተረፍ
ዘይብሎም። እቶም ቊጽርታት ሓደ
ዓይነት’ዮም።
ሐ) እቲ ኣብ ዓዲ ሓደ ዝርከብ ቊጽሪ
ካብ 4 ይዓቢ

መ) እቲ ኣብ ዓሰርተ ዝርከብን ኣብ ዓዲ
ሚእቲ ሽሕ ዝርከብን ቊጽርታት ሓደ
ዓይነት’ዮም።
ረ) ኣብ ዓዲ ሽሕ ዝርከብ ቊጽሪ ካብቲ
ኣብ ዓዲ ሚእቲ ዝርከብ ቊጽሪ ብ2
ይዓቢ።

ሰ) ድምር ናይቲ ኣብ ዓዲ ሚእትን ኣብ
ዓዲ ሽሕን ዝርከቡ ቊጽርታት 16 እዩ።
ሸ) እቲ ቊጽሪ ክንደይ’ዩ?
ቀ) ኣገባብ ኣሰራርሓ ኣርእዩ
ኣገባብ ኣሰራርሓ
እቲ ዘይተፈልጠ ቊጽሪ ንምርካብ እዚ
ዝስዕብ መስርሕ ንከተል

- እቲ ቊጽሪ ካብ 160,000
ከም ዝዓቢ ካብ 170,000 ግና
ከም ዝንእስ ተሓቢሩ ኣሎ።
ስለዚ ኣብ ዓዲ ሚእቲ ሽሕ
ዝርከብ ማለት እቲ ቀዳማይ
ቊጽሪ ናይቲ ዘይተፈልጠ ዓቢ
ቊጽሪ 1 ምዃኑ ንፈልጥ።
እቶም ክልተ ተዋሂቦምና
ዘለዉ ቊጽርታትን እቲ
ዘይተፈልጠ ቊጽርን
መጀመርትኦም 1 ምዃኑ
ርኢና። መን ይዓቢ መን ይንእስ
ንምፍላጥ እምበኣር ናብቶም
ዝቕጽሉ ቊጽርታት ኢና
ክንምልከት ዘለና። እቲ ኣብ ማእከል ዘሎ
ግና ዘይተፈልጠ ቊጽሪ ብ 6 እዩ ክጅምር
ዘለዎ። ብ7 ክጅምር ኣይክእልን’ዩ።
ምኽንያቱ ካብ 170 ሽሕ ይንእስ ስለ
ዝዀነ። እቶም ዝተዋህቡና ቊጽርታት 16
ከምኡ’ውን 17 እዩ መጀመርትኦም። እቲ
ዘይተፈልጠ ኸኣ 16 እዩ ክጅምር ዘለዎ።
ስለዚ እቲ ቊጽሪ ከምዚ ይመስል
16__, ___ ___ ___
ቅድም ኢሉ ኣብ “ለ” ክልተ ቊጽርታት
ጥራይ ዝኑቓት (ንኽልተ ዝምቀሉ)
ምዃኖም ዝገልጽ ሓበሬታ ርኢና። እቲ
ቊጽሪ ብ16 ከም ዝጅምር ድማ ፈሊጥና
ኣለና። እቲ ሓደ ዝኑቕ ቊጽሪ እምበኣር 6
እዩ። እቲ ኣብ “ለ” ዘሎ ሓበሬታ ብተወሳኺ
እቶም ክልተ ዝኑቓት ቊጽርታት ሓደ
ዓይነት ምዃኖም’ዩ ዝነግር። ስለዚ ብዘይካ
ኣብ ዓዲ ዓሰርተ ሽሕ፡ ኣብ ገለ ቦታ’ውን 6
ኣለና ማለት’ዩ። ኣበይ ኰን ይኸውን?
ኣብ “መ” ኣብ ዓዲ ዓሰርተ ዝርከብን
ኣብ ዓዲ ሚእቲ ሽሕ ዝርከብን ቊጽርታት
ሓደ ዓይነት ምዃኖም ዝገልጽ ሓበሬታ
ኣለና። ኣብ ዓዲ ሚእቲ ሽሕ ዝርከብ
ቊጽሪ ኸኣ 6 እዩ። ስለዚ ኣብ ዓዲ ዓሰርተ
ዝርከብ’ውን 6 እዩ። ሕጂ እምበኣር እቲ
ካልኣይ 6 ኣበየናይ ቦታ ከም ዝርከብ
ፈሊጥና ኣለና። እቲ ቊጽሪ ከምዚ ዝስዕብ
ምስሊ ሒዙ ኣሎ።
16__, ___ 6 ___
እቲ ኣብ ዓዲ ሽሕ ዝርከብ ቊጽሪ
ካብቲ ኣብ ዓዲ ሚእቲ ዝርከብ ብ2 ዝዓቢ

ቊጽሪ

ኰይኑ፡ ድምር ናይ ክልቲኦም ከኣ 16 እዩ።
እቶም ክልተ ቊጽርታት 7ን 9ን እዮም
ክዀኑ ዘለዎም። ምኽንያቱ ተደሚሮም
16 ይህቡና። ካብ ክልቲኦም እቲ ዝዓበየ
ኸኣ 9 ኰይኑ ነቲ ካልኣዩ ብ2 እዩ ዝዓብዮ።
ስለዚ እምበኣር እቲ ኣብ ዓዲ ሽሕ ዘሎ
ቊጽሪ 9 እቲ ኣብ ዓዲ ሚእቲ ዘሎ ድማ 7
እዮም። እቲ ቊጽሪ ከምዚ ይመስል።
169, 76 ___
ሕጂ ሓደ ናይ መወዳእታ ቊጽሪ እዩ
ተሪፉና ዘሎ። ብዛዕብኡ ዝምልከት ሓበሬታ
ኣብ “ሐ” ኣለና። እቲ ቊጽሪ ካብ 4 ከም
ዝዓቢ ነጊሩና። ዛጊት ዘይተጠቐምናሎም
ቊጽርታት 0, 2, 3, 4, 5, 8 ኣለዉ።
ዝድገም ቊጽሪ ብዘይካ 6 የብልናን።
ብመሰረት እቲ ኣብ “ሀ” ዘሎ ሓበሬታ ኸኣ
0, 2, 3, 4, ኣየድልዩናን’ዮም። ምኽንያቱ
እቲ ቊጽሪ ካብ 4 ይዓቢ’ዩ። ዘለና ኣማራጺ
እምበኣር ኣብ መንጎ 5ን 8ን እዩ ዝወድቕ
ዘሎ። ካብዞም ክልተ ቊጽርታት ድማ 8
ኣየድልየናን’ዩ። ምኽንያቱ ኣብ “ለ” ክልተ
ዝኑቓት ቊጽርታት ከም ዘለና፡ ንሳቶም ድማ
ሓደ ዓይነት ምዃኖም ኢና ተሓቢርና።
ኣቐዲምና ከም ዝረኣናዮ ኸኣ እቶም ክልተ
ሓደ ዓይነት ዝኑቓት ቊጽርታት 6 እዮም።
ስለዚ 8 ኣየድልየናን’ዩ። እታ ዝተረፈትና
ኣማራጺ ኸኣ 5 እያ። እታ ናይ መወዳእታ
ቊጽሪ 5 ኢያ። እቲ ቊጽሪ እምበኣር
169, 765 እዩ።
እዚ ቊጽሪ’ዚ ካብ 160, 000 ይዓቢ ካብ
170, 00 ግና ይንእስ።

ስለምንታይ ንነብዕ?
ንብዓት ብጽክታት ንብዓት ዝፈሪ
ፈሳሲ’ዩ። ንብዓት ኵሉ ግዜ ኣብ
ኣዒንትና ኣሎ። ኣድላይነት ኣብ ዝህልዎ
ግዜ ብህድኣት ነቲ ቅድሚት ክፋል
ኵዕሶ ዓይንና ይሓጽቦ። ብኸምዚ ኸኣ
ንዓይንና ካብ ረኽሲ ይከላኸለሉ። ብርቱዕ
ጸረ ረኽሲ ስለዝዀነ ባክተርያ’ውን
ክቐትል ይኽእል።
ሰምሰም ኣብ እንብለሉ እዋን እቲ
ንብዓት ብቕልጡፍ ይጽረግ። ስለዚ
ኸኣ’ዩ ንግዳም ክፈስስ ዘይርአ። ብዙሕ
ዓቐን ንብዓት እንድሕር ኣሎ፡ እቲ
ንብዓት ናብ ሻምብቆታት ንብዓት ብኡ
ኣቢሉ ድማ ናብ ለቖታታት ንብዓት
ይውሕዝ።
ብዝተፈላለየ ምኽንያት ኣዚና ምስ
እንሓርቕ ወይ ብርቱዕ ቃንዛ ምስ
ዝስመዓና፡ ንብዓት ብቕልጡፍ ይፈሪ
(ይምንጩ)። እቶም ሻምብቆታታ ንብዓት
ክሕዙዎ ካብ ዝኽእሉ ዓቐን ንላዕሊ
ይኸውን። ስለዚ ኸኣ ንግዳም ገጾም
ይውሕዙ’ሞ ብመዓጓጒርትና ኣቢሎም
ንታሕቲ ይወርዱ። ሻምብቆታት
ንብዓት እንተደኣ ተዓቢሶም’ውን

ስለምንታይ

ከም ዝደለኺ ገሚተ”
“ሃሃሃሃሃሃሃ!” ብዓውታ ስሒቓ
ዘቢባ። ዘቢብ’ውን ሰዓበታ።
“እንታይ ደኣ ትስሕቂ?” ሓተተት
ዘቢባ።
“ኣቲ ዘቢባ ስሒቕኪ ኣነ ኸኣ
ምሳኺ ስሒቐ። ወረ ንሰሓቕ ደኣ
እንታይ ምኽንያት ክሓተሉ።
ሰሓቕ’ኳ ጽቡቕ ነገር’ዩ። ስለዚ ቅድም
ይስሕቕ ብድሕሪኡ ምኽንያት
ይፈልጥ። መሊሰ እንተ ሰሓቕኩ
ኸኣ ረጐደ። ሰሓቕዶ ይጽላእ’ዩ?”
“ኣይጽላእን’ዩ። ሓቅኺ ኢኺ
መሓዛይ። መስከረም ስለ ዝኣኸለ’የ
እንተተመረቕና ጽቡቕ ኰይኑ
ተሰሚዑኒ ብዛዕባ ምርቓ ዝሓሰብኩ”
“እንታይ’ሞ መስከረም?” ግር
ዝበላ መሰለት ዘቢብ።
“መስከረም ምጅማር ናይ ምንታይ
ድዩ?”
“መስከረም ደኣ ምጅማር ብረታዊ
ቃልሲ ኤርትራ፡ ምጅማር ዓመተ
ትምህርቲ። ሓቀይዶ?”
“ምጅማር ቀውዒ ኸኣ ኣሎ
ክምልኣልኪ”
“እወ ግና ሓደ መስከረም ምጅማር
ብረታዊ ቃልሲ ተባዒሉ ሓሊፉ’ዩ።
ሕጂ ምጅማር ቀውዕን ምጅማር
ዓመተ ትምህርትን’ዩ ተሪፉና ዘሎ።”
“እሞ ሕጂ ‘ምህሮኽን
ይኽሰተልክን’ ክብላና ኢኺ ሓሲብኪ
ማለት’ዩ።”
“እወ። ንሕና ኸኣ ካብ ትምህርቲ
ተፈዲስና ናብ ገዛና ክንምለስ ከለና
ንሳለመን”
“ሽዑ ምርቓና ንረክብ። ሰብ
ጽቡቕ እንተ ተመንዩልካ ጽቡቕ’ዩ።
ንስኻ ትሕጐስ ንሱ ይሕጐስ። ከምኡ
እንድዩ”
ከምዚ እናበለ ከዕልላ እቲ ክኸድኦ
ዝመደባ ቦታ ሓለፍኦ። ሽዑ ዘቢብ
ሃንደበት “ኣቲ ሓሊፍናዮ” ብምባል
ሰሓቐት። እናሰሓቓ ኸኣ ውራይ
ልኡኸን ንምግባር ንድሕሪት ገጸን
ተመልሳ።

ንብዓት ንግዳም ይውሕዝ’ዩ።
ሰብ ኣብ ብርቱዕ ስምዒት እንድሕር

ኣትዩ’ውን ይነብዕ’ዩ። ንኣብነት ብርቱዕ
ሓጐስ ወይ ሓዘን።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 9

ኤርምያስ ገብረልዑል ermileul@gmail.com

ክረምታዊ ውድድር ዞባ ማእከል ብግጥማት ፍርቂ ፍጻመ ይቕጽል
ክረምታዊ ውድድር ዞባ ማእከል ብናይ
ፍርቂ ፍጻመ ግጥማት ቀጺሉ።
ካብ 5 ነሓሰ ጀሚሩ 16 ንኡሳን ምምሕዳራት
ዞባ ማእከል ዝሳተፍኦ ዘለዋ ክረምታዊ ውድድር
ስፖርት ህጻናት ኩዕሶ እግሪ፡ ክልተ ዙር ድሕሪ
ምክያድ ናይ ርብዒ ፍጻመ ውድድራት ኣብ

ሜዳታታት መዓስከር ደንደን 2ይ ደረጃ ቤት
ትምህርቲ ቀይሕባሕርን ቀጺለን።
ናብ ፍርቂ ፍጻመ ዝሓለፋ ኣርባዕተ
ጋንታታት፡ ናይ ክሊ ዕድመ 12-13 ደቂ
ኣንስትዮ ጋላነፍሒን ቲራቮሎን ከምኡ ድማ
ጎዳይፍን ኣኽርያን ክኾና ከለዋ ተመሳሳሊ
ዕድመ ናይ ደቂ ተባዕትዮ ድማ ፖራዲዞን
ቲራቮሎን ከምኡ ውን ጎዳይፍን ጸጸራትን እየን።
ናይ ክሊ ዕድመ 14-15 ናይ ደቂ ኣንስትዮ
ኣርባዕተ ጋንታታት ዝሓለፋ፡ ኣባሻውልን
ቲራቪሎን ከምኡ ድማ ማይተመናይ ጎዳይፍ
ክኾና ከለዋ፡ ተመሳሳሊ ዕድመ ደቂ ተባዕትዮ
ድማ ፡ ጸጸራት ኣኽርያ ከምኡ ድማ ገጀረት
ቲራቮሎ እየን።
ናይ ደቂ ኣንስትዮ ክሊ ዕድመ 16-17 ድማ

ኣርባዕተ ዝሓለፋ፡ ገጀረት ፖራዲዞ ከምኡ ድማ
ጎዳይፍ ዕዳጋ ሓሙስ ክኾና ከለዋ ናይ ደቂ
ተባዕትዮ ተመሳሳሊ ዕድመ ኣርባዕተ ጋንታታት
ዝሓለፋ፡ ጎዳይፍን ዕዳጋ ሓሙስን ገጀረትን
ሰረጀቓን እየን።
ኣብዚ ውድድር ንኡስ ዞባ ጎዳይፍ ዝያዳ
ካልኦት ሓሙሽተ ጋንታታት ናብ ፍርቂ ፍጻመ
ክትሕልፍ ከላ ስዒባ ትኽተላ ዘላ ቲራቮሎ
ኢያ።
እዚ ግጥማት ናይ ህጻናትን ናይ መንእሰያትን፡
ሓያል ተወዳዳርነትን መሳጢ ጸወታን
እናተራእዮ ይሰላሰል ኣሎ። እዚ ናይ ፍርቂ
ፍጻመ፡ ንዋንጫ መን ሓለፈት ካብ ዝመጽእ
ሰኑይ ናይ 8፡30 ቅ.ቐ ኣብ ክልቲኡ ሜዳታት
ቀይሕ ባሕርን ደንደን ክሰላሰል እዩ።

ኣማኑኤል ገብረእግዚኣብሄር

ኣብ ውድድር ብሽክለታ ቮልታ እስጳኛ . . .
ትማሊ ምሸት ኣብ ዝተኻየደ
መበል 13 መድረኽ ቮልታ እስጳኛ፡
ተቐዳዳማይ ክለብ ኢማራትስ
ታደጅ ፖጋካር ተዓዊቱ።
ኣብቲ ተረርቲ ዓቐብ ዝነበሮ
ውድድር፡ ተቐዳዳማይ ክለብ
ዳይመንሽን ዳታ ኣማኑኤል
ገብረእግዚኣብሄር ብ3 ደቒቕን
42 ካልኢትን ድሒሩ መበል 26
ተርታ ሒዙ ውድድሩ ፈጺሙ።
ድሕሪ እቲ ናይ 166.4
ኪሎሜተር ናይ ትማሊ ውድድር፡
ተቐዳዳማይ ክለብ ጃምቦ ቪስማ
ኣሮግሊ ፕሪሞዝ ነታ ኣቐዲሙ
ዝወደያ ብጫ ናይ ክብሪ ማልያ
ዓቂቡዋ ይርከብ።

ትማሊ ሓሙስ ብናይ 12 መድረኽ
ኣብ ዝቐጸለሉ፡ ተቐዳደምቲ ካብ
ሲርኩቶ ዲ ናቫራ ተበጊሶም
ኣብ ቢልባኦ ዝተዛዘመን 171.4
ኪሜ ርሕቀት ዝነበሮን ውድድር
እዮም ኣካዪዶም። እዛ መድረኽ
3 በበይኑ ደረጃታት ዓቐበታት
ኔሩዋ ኢዩ፡ ተቐዳደምቲ ከኣ ነዛ
መድረኽ ኣብ ሰዓት 45.046
ኪሜ እናረገጹ እዮም ናብ ፍጻመ
ኣብጺሖማ። ኣብ መወዳእታ
ከኣ ቤልጁማዊ ተቐዳዳማይ
ክለብ ደሲኑክ ኲክስቴፕ ፍሊፕ
ጂልበርት ብ3 ሰዓታትን 48
ደቒቕን 18 ካልኢትን ዕዉት
ኮይኑ። ንዕኡ ተኸቲሎም ከኣ

ስጳኛውያን ተቐዳደምቲ ኣሌክስ
ኣራንቡሩን፡ ፈርናንዶ ባርሴሎን
ሰለስተ ካልኢት ድሒሮም
ንውድድሮም ክዛዝሙ ከለዉ፡
ኤርትራዊ ተቐዳዳማይ ኣማኑኤል
ገብረእግዚኣብሄር ካብ ዕዉት 17
ደቒቕን 56 ካልኢትን ድሒራ
ዝኣተወት ዓባይ ጉጅለ ኮይኑ
ብምእታው ንውድድሩ መበል
147 ደረጃ ሒዙ ዛዚሙ።
ንናይ ሎሚ ዓመት ቮልታ
ስሎቬናዊ ተቐዳዳማይ ክለብ
ጃምቦ ቪዝማ ፕሪሞዝ ሮጅሊች
ንኣሌክሳንደሮ ቫልቨርደ ብ ክልተ
ደቒቕን 25ን ካልኢትን በሊጹ
ይመርሕ ኣሎ።
ኣማኑኤል ካብ መራሒ 34
ደቒቕን 24 ካልኢትን ድሒሩ
መበል 31 ደረጃ ሒዙ ይስዕብ
ኣሎ። ኣብ ናይ ነጥቢ’ውን
ሮጅሊች ኢዩ ብ89 ነጥቢ መራሒ
ኮይኑ ዝቕልስ ዘሎ። ኣብ ናይ
ብሉጽ መንእሰይ ኮሎምብያዊ
ሎፐዝ ዝመርሕ ዘሎ ክኸውን
ከሎ፡ ኣማኑኤል ኣብዚ ቅልስ
መበል 11 ደረጃ ሒዙ ኣሎ።
ኣብ ናይ ዓቐበት ከኣ ስጳኛዊ
ኣንገል ማድራዞ ኣንበሳ ዓቐበት
ኮይኑ ይቕጽል ኣሎ። ብጋንታ
ስጳኛዊት ክለብ ሙቪስታር ንናይ
ሎሚ ዓመት ውድድር እትቕልሶ
ዘላ ክለብ ክትከውን፡ ክለባት
ኣስታናን ጃምቦ ቪዝማን ከኣ
ዝስዕባኣ ዘሎዋ ክለባት ኢየን።
** ** **

ጁቬንቱስ

ንሮናልዶን ነይማርን . . .

ኢጣልያዊት ክለብ ጁቬንቱስ ኣብ
ዝመጽእ ክራማት ንክሪትስያኖ ሮናልዶን
ነይማርን ብምልፋን ሓያል መስመር
መጥቃዕቲ ንምህናጽ መዲባ ከምዘላ
ካብ ኢጣልያ ዝፍነዉ ዘለዉ ዜናታት
ይገልጹ ኣለዉ።
እዛ ክለብ ነዚ ንምስላጥ ንፒኤስጂ
ኣጥቃዒኣ ፓብሎ ዲባላን 100 ሚልዮን
ኤሮ ቀሪባ ክትዋገ ምዃና ይንገር
ኣሎ።
ብራዚላዊ ነይማር ኣብዚ ክራማት ካብ
ፒኤስጂ ንክወጽእ መዲቡ ከምዝነበረን

ባርሴሎና ከኣ ምስዚ ተጻዋታይ
ብዝተሓሓዝ ዜና ስማ ክለዓል ዝወረሐ
ኢዩ።
ብመሰረት ጋዜጣ ቱቶ ስፖርት፡ ጁቬ
ንሮናልዶን ነይማርን ብምልፋን ‘ናይ
ሕልሚ’ ዝበለቶ መስመር መጥቃዕቲ
ንክትምስርት መዲባ ከምዘላ ኣብ
ወግዓዊ መርበብ ሓበሬታኣ ኣፍሊጣ።
ነይማር ኣብዚ እዋን ምምጻእ ናይ
ኣጥቃዒ ኢንተርሚላን ማውሮ ኢካርዲ
ናብ ክለቡ ቦታኡ ንምውሓስ ሓያል
ጥምጥም ክገብር ትጽቢት ኣሎ።

ሊግ ዓንሰባ ቀጺሉ
ኣብቲ ብ3ን4ን መስከረም ዝቐጸለ ውድድራት እዚ ዝስዕብ ውጽኢት ተረኺቡ።
ብ3 መስከረም ኣብ ዝተገብረ ግጥም ፈለማ ንሜዳ ዝኣተዋ ኣልሂላል ምስ ሓመልማሎ ክገጥማ ከለዋ፡ ኣልሂላል ካብ ኬቨን በረኸት፡ ኣዳል ናስርን ዮናስ ሃይለን ብዝረኸበተን ሽቶታት 3ብ0 ተዓዊታ። ኣብ ካልኣይ ጸወታ ላሳለ ምስ ኣልነስር ገጢመን እታ ሎሚ ዓመት ዋንጫ በዓል ናጽነት ዝጨበጠትን ብዙሕ ምምሕያሽ ዘርኣየትን ላሳለ፡ ዑመር እድሪስን ሓበን መሓመድን ብዘመዝገቡወን ሸቶታት፡ 2ብ0 ተዓዊታ። ብረቡዕ 4 መስከረም ኣብ ዝቐጸለ ግጥማት ድማ ደንደን ንሓጋዝ 2ብ0 ክትስዕራ ከለ ዓንሰባ ድማ ንኣስሙድ 1ብ0 ረቲዓታ። ሊግ ዓንሰባ ዝመጽእ ቀዳመ ሰንበት እውን ክቕጽል እዩ።

ዩሮ 2020
ብቕድሚ ትማሊ ምሸት ሃገራት
ኤውሮጳ ዝመጽእ ዓመት ኣብ ዝህሉ
ናይ ዩሮ 2020 ዋንጫ ንምሕላፍ ናይ
መጻረዪ ውድድር ኣካዪደን።
በዚ መሰረት ስጳኛ ናብ ሮማንያ ገይሻ
ኣብ ዘካየደቶ ጸወታ 2ብ1 ክትዕወት ከላ፡
ራሞስን ፓኮ ኣልካሰር ከኣ ንሸቶታት
ስጳኛ ዘመዝገቡ ክኾኑ ከለዉ ኣንዶነ
ከኣ ነታ ሸቶ ንሮማንያ ዘመዝገበ እዩ።
ብዘይካ’ዚ ኢጣልያ ንኣርመኒያ 3ብ1፡
ቦዝኒያ ሀርዞጎቪንያ ንሌቸስተይን 5ብ0፡
ሽወደን ንደሴታት ፋሮእ 4ብ0፡ ፊላንድ
ንግሪኽ 1ብ0፡ ዴንማርክ ንጀበል ጣሪቕ

6ብ0፡ ኖርወይ ንማልታ 2ብ0፡ ክስዕረአን
እንከለዋ፡ እስራኤል ምስ ሰሜን መቆዶኒያ
ከምኡ ከኣ ሪፓብሊክ ኣየርላንድ ምስ
ስዊዘርላንድ 1ብ1 ተፈላሊየን ኣሎዋ።
መጻረዪ ጸወታት ዋንጫ ዩሮ 2020
ትማሊ ዓርቢ’ውን ብዝተፈላለዩ ጸወታት
ቀጺሉ ኣምስዩ።
ቆጵሮስ ኣንጻር ካዛኪስታን፡ ኢስቶኒያ
ኣንጻር ቤላሩስ፡ ስኮትላንድ ኣንጻር
ሩስያ፡ ስሎቫክያ ኣንጻር ክሮኤሽያ፡
ስሎቪንያ ኣንጻር ፖላንድ፡ ዌልስ ኣንጻር
ኣዘርባጃን ከምኡ ከኣ ጀርመን ኣንጻር
ሆላንድ ገጢመን።

ዲያጎ ማራዶና

ንኣርጀንቲናዊት ክለብ ክዕልም ተሰማሚዑ
ህቡብ ተጻዋታይ ኵዕሶ እግሪ ኣርጀንቲና
ዲያጎ ኣርማንዶ ማራዶና፡ ኣሰልጣኒ ክለብ
ጅምናዝያ ኢስጊማ ላ ፕላታ ኮይኑ ተመዚዙ።
ድሕሪ 2010 ንመጀመርታ ግዚኡ ናይ ሃገሩ
ክለብ ክዕልም ተሰማሚዑ ዝርከብ ማራዶና፡
ንክለብ ኢስጊማ ላ ፕላታ ክሳብ መወዳእታ
ናይዚ ዓመተ ስፖርት’ዚ ከሰልጥን ክታሙ
ኣንቢሩ ኣሎ።
‘ተዃሉ’ ብዝብል ቅጽል እትጽዋዕ ክለብ
ኢስጊማ፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን ኣብ ታሕተዋይ

ደረጃ ናይ ፕሪመራ ዲቪዥን ትርከብ።
ዝበለጸ ተጻዋታይ ናይ 20 ክፍለ ዘመን
ተባሂሉ ምስ ፔለ ብፊፋ ዝተሸለመ ማራዶና፡
ኣቐዲሙ ኣብ ካልኣይ ዲቪዥን ሜክሲኮ
ንእትነጥፍ ዶራዶስ ደ ሲናሎዋ ምዕላሙ
ይፍለጥ።
ኣብ ናይ ምዕላም ግዚኡ ሕጂ ሻዱሸይቲ
ክለብ ዝዕልም ዘሎ ማራዶና፡ ንሃገራዊት ጋንታ
ኣርጀንቲና ክሳብ ርብዒ ፍጻመ ዋንጫ ዓለም
2010 ኣብጺሑዋ እዩ።

ኣትለት ካስተር ሰመንያ ናብ ጸወታ ኵዕሶ እግሪ ኣቕኒዓ
ኣብ ናይ 800 ሜትሮ ርሕቀት ክልተ ግዜ ወርቂ
መዳልያ ኦሎምፒክ ዝወሰደት ደቡብ ኣፍሪቃዊት
ካስተር ሰመንያ፡ ምስ ደቡብ ኣፍሪቃዊት ናይ
ኵዕሶ እግሪ ክለብ ጀይ.ቪ ተጸምቢራ።
እዛ ጓል 28 ዓመት ኣትለት፡ ‘ናይ ወዲ ተባዕታይ
ሆርሞን’ ኣለኪ ተባሂላ፡ ብያፍ ካብ ውድድራት
ክእትገድ ተወሲኑላ እዩ። እቲ ላዕለዋይ ተጸዋዒ
ኣትለቲክስ ነዚ ውሳነ ክቕይር ናብ ኣብያተ ፍርዲ
ክትመላለስ ዝጸንሐት ሰመንያ፡ ኣብዚ ወርሒ’ዚ

ኣብ ዶሓ ኣብ ዝእንገድ ውድድር ሻምፕዮን
ዓለም ኣይክትሳተፍን እያ።
ያፍ፡ ኣብ ደቀኣንስትዮ ኣትለታት ክህሉ ዝግብኦ

መጠን ቴስተስትሮን (ባህሪ ወዲተባዕታይ ዝዕቅብ
ሆርሞን) ብንጹር ዝሕብር ሕጊ ኣውጺኡ ነይሩ።
እቲ ሓድሽ ሕጊ ዝለዓለ መጠን ቴስተስትሮን
ኣብ ኣካላተን ዘለወን ደቀኣንስትዮ ኣትለታት፡
ምስ ደቀተባዕትዮ ክወዳደራ ወይ ድማ ንዕኡ
ዝንኪ መድሃኒት ክወስዳ የገድድ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 10

በይሉል ገብረሚካኤል - ፍርቱና ኤፍሬም

ኢንዱስትሪ ዓለባ ኤርትራ ሓ.ዝ.ብ.ት

ዓቢ ምጉዳል ዋጋ

ኢንዱስትሪ ዓለባ ኤርትራ (ኢ.ዓ.ኤ.) ርሑስ በዓል ቅዱስ ዮውሃንስን በዓል መስቀልን

እንዳበለ ከም ወትሩ ዓማዊሉ ንምሕጓስ ኣብ ፍርያቱ ክሳብ 50% ምጉዳል ዋጋ

ከምዝገበረ የበስር!

ፍርያትና ንሸጠሉ ቦታ፡

ኣብ ኣስመራ ፦ ኣብ ድኳን ትካልና ጎደና ተጋደልቲ ፊት እንዳ ኖራ

ኣብ መንደፈራ፦ ሩት ቡቲክ ጥቓ ጂራ ፍዮሪ

ኣብ ደቀምሓረ፦ ፎዝያ ቡቲክ ጥቃ ዕዳጋ

ሃየ ዝዕድል ተጠቐምሉ! ብዓይነት ፍርያትና፥ ምቑሉል ኣገልግሎትናን ርትዓዊ ዋጋን ክትዓግቡ ኢኹም!

ርሑስ በዓል ቅዱስ ዮውሃንስን መስቀልን!!!
ቁ.ተሌፎን- 182967/186405 ኣስመራ

REQUEST FOR ICT PREVENTIVE MAINTENANCE SERVICE

Azel Pharmaceutical Sh. Co. Seeks quotation from qualified maintenance service providers to perform the Preventive maintenance service of ICT equipment who have valid renewed business license to submit sealed proposal for provision of ICT Preventive Maintenance service.

Interested eligible bidders may obtain the “ICT Preventive Maintenance Service” document upon payment of non-refundable ERN 100.00 from the address below during office hours Monday through Saturday.

Proposals must be submitted on or before 5:00 P.M , September 26, 2019 and will be opened at 10:00 A.M. the following day in the presence of bidders or their representatives who wish to attend and shall remain valid for a period of 90 days after bid opening.

Azel Pharma reserves the right to accept or reject any or all proposals without needing to justify the grounds for its action and without assuming any liability for expenses incurred by the bidder in the preparation of the bid document, to negotiate the terms and conditions of any proposal leading to the execution of a contract and to waive any technical or legal deficiencies therein.

Address :-
Material Department
Azel Pharmaceutical Sh. Co.
P.O.Box:6799

Zip Code 175-11 St.No.51 (near Albergo Italia, formerly Keren Hotel)
Asmara, Eritrea
Tel:+291-1-120028/120029, Fax: +291-1-121002
Email: purchase4@azelpharma.com
Visit: www.azelpharma.com

AZEL PHARMACEUTICAL SHARE Co.

ትምህርቲ ቋንቋ ፈረንሳ ኣብ ቤ/ት ኣልያንስ ፍራንሰዝ

ኣብ ዓለም ኣስታት 800 ቤ/ት ኣልያንስ ፍራንሰዝ ኣለዋ ካብዚኤን ሓንቲ ማእከል ኣብያተ ቋንቋ ፈረንሳ ኣብ ኣስመራ ትርከብ።
ትምህርቲ ቋንቋ ፈረንሳ ካብ ጀመርቲ ክሳብ ዝለዓለ ደረጃ ዘማልእ ኮይኑ ዓለምለኻዊ ዲፕሎማ ዘውሕስ ምዃኑ ከነበስር ንፈቱ።
ካብ ሽድሽተ ዓመት ንላዕሊ ንዝኾኑ ህጻናት’ውን ምዝገባ ኣሎ።

ንዝያዳ ሓበሬታ ቁ.ስ 122605 / 115270

ኣድራሻና፣ ጎድኒ ቤ/ት ማይ ተስፋ ጥቓ ዓሮባና ሬስቶራንተ እዩ።

ምልክታ

ኣብ መንጎ ኣካራያይ፣ ኣምለሱ ኣማንዝጊ ንጉሰ ተኻራይት፣ ሙሉኡቱ ዑቕባዝጊ ብቁ.ፍ.ዋኒን ASL00041674 ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ሰምበል ጎደና 835-3 ቁ.ገዛ - ዝተመዝገበ ናይ መከፋፈሊ ኣልኮላዊ መስተ ንግዳዊ ንጥፈት፡ ካብ ዕለት 31/08/2019 ጀሚሩ ከም ዝተቛረጸ እናሐበርና፡ ዝቃወም ኣካል ምስ ዝህሉ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጽኣሉ ዕለት ጀሚሩ፡ ኣብ ዉሽጢ ሰላሳ መዓልቲ ስልጣን ናብ ዘለዎ ቤት ፍርዲ ተቓዉምኡ የቕርብ። እንተዘይኮይኑ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ዉዕል ክቋረጽ ምዃኑ ነፍልጥ።

ጨ/ቤ/ጽ/ንግድን/ምዝገባን

ምልክታ ንደለይቲ ስራሕ

ገመል ህዝባዊ መጓዓዝያ ብርኪ ማሕበር፡ ነዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ክፉት ናይ ስራሕ ቦታ ሰራሕታት ኣወዳዲሩ ክቕጽር ስለ ዝደለየ፡ ግዱሳት ኣመልከቲ ይዕድም።

1. መደብ ስራሕ -----------------------------------ዳታ ኮሌክተር (ብቴክኒካል ስኩል ዝተመርቐ)
- ደረጃ ትምህርቲ ------------------------------- ዲፕሎማ 2 ዓመት ወይ ብሰርቲ ፍኬት 4 ዓመት ዝሰርሐ

- ብዝሒ -- 1(ሓደ)
- ደሞዝ --- ብስምምዕ
- ጸታ -- ኣይፈልን
ቦታ -- ራዳር ገመል ህዝባዊ መጎዓዝያ

መተሓሳሰቢ ኣመልከቲ ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝፈጸሙ ወይ ዘይምልከቶም ምዃኑ መረጋገጺ የቕርብ። ተወዳደርቲ ምልክታ ካብ ዝወጽኣሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 10 መዓልታት ከተቕርቡ ንሕብር።

ንዝያዳ ሓበሬታ ብቁጽሪ ስልኪ 08373002, 07183958 ክትውከሱ ትኽእሉ።

ቤ/ጽ ገ.ህ.መ.ብ.ማ`

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 11

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following positions
for Bisha site project;

Position: Radio Technician
Department – Engineering Process Plant
Number required - One (01)
Contract Type - Indefinite

PRIMARY PURPOSE

• This position is responsible for installing and maintaining all of BMSCs
business critical radio transmission equipment and systems.

ESSENTIAL FUNCTIONS

• Program and install analog/digital repeaters and radios.

• Maintain accurate inventory of all radio equipment.

• Regular reporting of activities and potential issues which put the radio
systems at risk.

• Troubleshoot faults to existing radio equipment.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

Planning

• Makes use of “Planned Maintenance Schedule”.

• Tracks the use of maintenance and repair parts and orders accordingly.

Implementation of the Plan

• Identify the highest priority for each week and focus on completing
relevant tasks.

• Ensures good housekeeping.

• Ensures maintenance and repairs of all Radio and communications
equipment are carried out in an efficient and effective way in order to minimize downtime and the effect on production. Updating and wiring of programs relative to system and plant requirements.

• Performs regular inspections in order to detect potential problems
before they cause breakdowns.

• Controls downtime by ensuring the best techniques are being used to
repair breakdowns.

• Ensure safety requirements are fulfilled at the work place, including
leading Field Level Risk Assessment (FLRA) and proper use of the appropriate PPE. Report any safety issues/incidents.

• Comply with mine’s cardinal rules and other safety, environmental or
other rules and standards as directed. Identifies any hazards in the work place.

• Maintains equipment; parts and supply stocks by carrying out regular
stock takes and ordering replacements as required.

• Ensures optimal performance of all radio and communication equipment
for the Mine.

• Ensures that faulty parts are replaced and calibrated before commissioning.

• Schedule maintenance and planned work as required.

• Attend to breakdowns and minimize downtime.

Reporting

• Compile daily; weekly progress reports for the department. (Action
Tracker)

UNIQUE REQUIREMENTS / OTHER INFORMATION
• Good verbal and written communication skills in English

• Ability to work in multicultural work environment

• Produce and maintain effective training results;

• Conducting training evaluation & effectiveness assessment

• Coaching and mentoring skills

• Assessment and moderation skills

• Understanding of instruction design

• Facilitation skills.

Qualifications:

• Degree or Diploma in electrical/electronic engineering.
• 5+ years’ experience installing and maintaining radio frequency
equipment.

Knowledge and Experience:
• HF, VHF and UHF radio systems; including analog, digital and
trucking.

• Experience with Motorola brand radio equipment – radios,
repeaters, Customer Programming Software (CPS)
• Experience installing and maintaining solar power equipment.

Technical Skills Behavioural Skills

• Computer Literacy (MS
Office, CAD programs)
• Attention to detail
• Analytical skill
• Relevant trade skills or prior
experience
• Geometric development –
recommended
• Advanced Radio Frequency
design and implementation.
• Advanced computer skills
• Small Electronics Repairs –
Soldering etc.
• 2nd grade Driving License

• Good verbal and written
communication skills in
English
• Interpersonal Relations
• Integrity and Conflict
resolution
• High level of accuracy
• High Safety attitude
• Problem solving skill

General Information and other requirements:
••Place of Work: Bisha.
••Salary: As per Company salary scale.

Additional requirement for Nationals:
••Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
••Present clearance paper from current/last employer.
••Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card etc.).
••Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
••Application documents will not be returned to sender.
••All applications should be sent through the post office.
••Deadline for application: 10 days from the day of publication in the Newspaper.

••Address: Please mail your applications to;
Bisha Mining Share Company,
P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea

••Note to Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to
Aliens Employment Permit Affairs,
P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea.

ብስራት ንኹልኹም ዓማዊል ዶልቸ ቪታ።

ዛኤር ሓ.ዝ.ብ.ማ. ርሑስ ቅንያት በዓል ቅዱስ ዮውሃንስ እናበለ

ከም ወትሩ ዓማዊሉ ንምሕጓስ ብፍሉይ

ኣብ ዝተፈላለየ ብሉጽ ፍርያቱ ናይ 50% ምጉዳል ዋጋ
ከምዝገበረ ከበስር ይፈቱ።

ኣድራሻና

ኣስመራ

•ጎደና ሓርነት ቁ. 32 •ጎደና ተጋደልቲ(ባራቶሎ ነበር)
ፊት ካተድራል ቤ/ክ ጎዳይፍ
ቁ.ስ. 110074 ቁ.ስ. 182383

•ኣስመራ ፓላስ
ቁ.ስ. 153700 ext.2280

ሓዳስ ኤርትራ መበል 29 ዓመት ቁ.6 7 መስከረም 2019 - ገጽ 12

ተረኛ ፋርማሲ ዕለት ጎደና ቁ.ስልኪ

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

ፋርማሲ ዳሉል 7/9/19 ጎደና ሓርነት ቁ.158፡ ፊት ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ 125266

ፕረዚደንት ቱርኪ ሪሲፕ ጠይብ
ኤርዶጋን፡ ሃገሩ፡ ሶርያውያን ስደተኛታት
ብሃገሩ ኣቢሎም ናብ ኤውሮጳ ምእንቲ
ከይሰግሩ ኣብ ሰሜናዊ ምብራቕ ሶርያ
ዝደኮኖ ውሑስ ዞባ ንምጽናዕ ካብ
ኣህጉራዊ ማሕበረሰብ ሎጂስቲካዊ ደገፍ
እንተዘይተገይሩሉ፡ ነቲ ዶብ ደጊሙ
ክኸፍቶ ምዃኑ ኣጠንቂቑ።
ቱርኪ፡ ካብቲ ኣብ ሶርያ ዘሎ ውግእ
ሓድሕድ ዝሃደሙ ልዕሊ 3.6 ሚልዮን
ዜጋታት ኣብቲ ውሑስ ዞባ ኣማዕቊባ
ምህላዋ እዩ ዝግለጽ። እቲ ናይ ውሑስ
ዞባ መደብ ድማ ብኣመሪካ ከም ዝድገፍ
ይፍለጥ።
እንተዀነ፡ እቲ ውሑስ ዞባ መሬቶም
ምዃኑ ዝምጉቱ ሶርያውያን ኩርዳውያን
ሓይሊታት፡ ቱርኪ ኣብ መሬቶም ዝዀነ
ምትእትታው ክትገብር ከም ዘይደልዩ
እዮም ዝሕብሩ።

ፕረዚደንት ዚምባብወ ነበር ሮበርት
ሙጋበ ኣብ መበል 95 ዕድመኡ ትማሊ
ዓርቢ ከም ዝዓረፈ ተሓቢሩ።
እቲ ንዚምባብወ ን37 ዓመታት ዝመርሓ
ፕረዚደንት ነበር፡ ኣብ 2017 ብሰራዊት’ታ
ሃገር ካብ ስልጣኑ ድሕሪ ምዕላዉ፡ ብስእነት
ጥዕና ናብ ሲንጋፖር ክመላለስ ምጽንሑ
እዩ ዝግለጽ።
ሮበርት ሙጋበ ኣብ 21 ለካቲት 1924
እዩ ኣብታ ሽዑ ብጸዓዱ እትመሓደር
ሮደሽያ ብዝብል ስም እትፍለጥ ዝነበረት
ሃገሩ ተወሊዱ። ንሱ ኣብ 1964 ኣንጻር
መንግስቲ ሮደሽያ ነቐፌታኡ ከስምዕ
ብምጅማሩ፡ ንልዕሊ 10 ዓመት ብዘይፍርዲ
ከም እተኣስረ እውን ይፍለጥ።
ኣብ 1973 ሙጋበ ኣብ ቤት ማእሰርቲ
እንከሎ፡ ናይቲ ንሱ ምስ ካልኦት ተቓለስቲ
ብምዃን ዝመስረቶ - ሃገራዊ ኣፍሪቃዊ
ሕብረት ዚምባብወ ወይ ‘ዛኑ’ ተባሂሉ

ኣብ ዝሓለፈ መዓልታት ብባሃማስ
ገይሩ ዝሓለፈ ህቦብላዊ ዝናብ
ዶርያን፡ ኣብታ ሃገር ዘውረዶ
ሰብኣውን ንዋታውን ዕንወት ዝያዳ’ቲ
ዝበሃል ዘሎ ክኸውን ከም ዝኽእል
መንግስቲ’ታ ሃገር ሓቢሩ።
በቲ ባህርያዊ ሓደጋ ህይወቶም
ናይ ዝሰኣኑ ሰባት ቍጽሪ 30 ከም
ዝበጽሐ ብወግዒ ኣብ ዝወጸ ጸብጻብ
እኳ እንተተገልጸ፡ እቲ ቍጽሪ
ብዝተዓጻጸፈ ክውስኽ ከም ዝኽእል
እዩ ዝግለጽ ዘሎ። ቀንዲ ምኽንያት
ናይዚ ድማ፡ ሰራሕተኛታት ህይወት
ኣድሕን ገና ዘይበጽሑዎ ብኸቢድ
ዝተሃስየ ከባቢታት ስለ ዘሎ ምዃኑ
ሰብ-መዚ ባሃማስ ይሕብሩ።
ህቦብላዊ ዝናብ ዶርያን ኣብ
ደሴታት ሰሜናዊ ባሃማስ ካብ ሰንበት
ክሳብ ሰሉስ ከም ዘጥቅዐ፡ ኣብዚ ሕጂ
እዋን ድማ ዋላ’ኳ ሓይሉ እንተደኸመ

ፕረዚደንት ዚምባብወ ነበር ሮበርት ሙጋበ ዓሪፉ

“ቍጽሪ ግዳያት ህቦብላ ዶርያን ክውስኽ ይኽእል እዩ”መንግስቲ ባሃማስ

ዝፍለጥ ምንቅስቓስ
ፕረዚደንት ክኸውን
ተመሪጹ። ካብ ቤት
ማእሰርቲ ድሕሪ ምውጽኡ
ናብ ጐረቤት ሃገሩ
ዝዀነት ሞዛምቢክ ድሕሪ
ምምራሕ፡ ናብ ሮደሽያ
ደባይ ተዋጋእቲ ይልእኽ
ምንባሩ እዩ ዝንገር። ኣብ
1979 ብሪጣንያ ዘማእከለቶ
ዝርርብ ኣብ መንጎ ሙጋበ
ዝመርሖም ደባይ ተዋጋእቲን መንግስትን
ድሕሪ ምክያዱ ድማ፡ ኣብ ዝቐጸለት ዓመት
እታ ሃገር ሪፓብሊክ ዚምባብወ ብዝብል
ሓድሽ ስም ተጠሚቓ ናጽነታ ክትረክብ
ክኣለት። ሮበርት ሙጋበ ድማ ብዓብላሊ
ድምጺ ህዝቢ ከም ቀዳማይ ሚኒስተር’ታ
ሃገር ኰይኑ ከገልግል ተመሪጹ።
እቲ ፕረዚደንት ነበር፡ ኣብታ ሃገር

ኣብ ገማግም ባሕሪ ክፍለ-ሃገራት
ኣመሪካ ዝዀና ሰሜንን ደቡብን
ካሮላይና ብህቦብላዊ ንፋስ ዝተሰነየ
ዝናብ የዝንብ ምህላዉ እዩ ዝግለጽ።
ኣብ ግራንድ ባሃማን ኣባኮስን
ዝተባህላ ደሴታት ኣስታት 45
ሚእታዊት ኣባይቲ ብሰንኪ’ቲ ህቦብላ

ቱርኪ ምስ ሶርያ ንዘራኽባ ዶብ

ክትከፍቶ ምዃና ተጠንቅቕ

ኢራን፡ ገደብ ዘይብሉ ምርምርን
ምምዕባልን ንዩክለር ክትጅምሮ ምዃና
ትማሊ ዓርቢ ንኤውሮጳዊ ሕብረት ከም
ዘፍለጠት ማዕከን ዜና’ታ ሃገር ፕረስ
ቲቪ ሓቢራ። እታ ሃገር ነዚ ስጉምቲ’ዚ
ክትወስድ ዝወሰነትሉ ምኽንያት፡ ሃገራት
ኤውሮጳ ነቲ ኣብ 2015 ዝተበጽሐ
ንዩክለሳዊ ስምምዕ ብኣመሪካ እናተጣሕሰ
ዝዀነ መልሰ-ግብሪ ብዘይምሃበን ምዃኑ
ወሲኻ ትሕብር።
ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ኢራን
መሓመድ ጃቫድ ዛሪፍ፡ እተን ኣብቲ
ስምምዕ ክታመን ዘንበራ ሰለስተ ሃገራት
ኤውሮጳ ማለት ብሪጣንያ፡ ፈረንሳን
ጀርመንን ብዝኣተወኦ ስምምዕ መሰረት
ግብረ-መልሲ ስለዘይሃባ፡ ሃገሩ ደው
ኣቢላቶ ዝጸንሐት ምምዕባል ንዩክሌስ
ንመጽናዕታዊ ጉዳያት ክትቅጽሎ ምዃና
ንሓለቓ ፖሊሲ ወጻኢ ኤውሮጳዊ
ሕብረት ፈደሪካ ሞገሪኒ ብሓሙስ ሓቢሩ
ነይሩ እዩ።
እዚ ከምዚ’ሉ እንከሎ፡ ኣፈኛ ሚኒስትሪ
ጉዳያት ወጻኢ ኢራን ዓባስ ሙሳቪ ኣብ

ኢራን፡ ንዩክለሳዊ ምርምራት ክትቅጽሎ ወሲና

ዝሃቦ መግለጺ፡ ሃገሩ ብመሰረት’ቲ ኣብ
2015 ዝተኣትወ ስምምዕ ኣብ ትሕቲ
ዓንቀጽ 36 ተገሊጹ ከም ዘሎ፡ ኢራን
ንዩክለሳዊ ምርምራታ ክትቅጽል መሰላ
ምዃኑ ዝሕብር እዩ ብምባል ይገልጽ።
ንሱ ብምቕጻል፡ ኣብ ቀረባ እዋን ብዛዕባ
መደባቱ ምስ ኣህጉራዊ ወኪል ኣቶማዊ
ወይ ንዩክለሳዊ ጸዓት ብሰፊሕ ክመያየጥ
ምዃኑ ሓቢሩ። ብዘይካ’ዚ፡ እታ ሃገር
ምስተን ካብቲ ስምምዕ ዘይወጻ ሃገራት
ከም መርኣያ ጽቡቕ ድልየት ዝርርባት

ነበርያ-ነበረ ክኸውን ከም ዝኽእል
እዩ ኣህጉራዊ ኮሚተ ቀይሕ መስቀል
ዝሕብር።
ኣብ ገለ ክፋል’ታ ደሴት ክሳብ
89 ሰንቲሜትር ዓቐን ዘለዎ ዝናብ
ብምዝናቡ ናይ ዕልቕልቕ ሓደጋ ከም
ዘስዓበ እውን ተፈሊጡ ኣሎ።

ከተካይድ ቅርብቲ ምህላዋን፡ ናብቲ ዝድለ
ምርድዳእ ክትበጽሕ ድማ ድሌት ከም
ዘለዋን እቲ ኣፈኛ ኣፍሊጡ።
እንተዀነ፡ እተን ኣብቲ ኣብ 2015
ዝተበጽሐ ስምምዕ ክታመን ዘንበራ ሃገራት
ኤውሮጳ፡ ኢራን ነቲ ዝኣተውኦ ስምምዕ
ንድሕሪት ዝጎሲ ስጉምቲ ወሲዳ ምህላዋ
ብምግላጽ ዳግመ ግምት ክትገብረሉ
ክምሕጸና እንከለዋ፡ ብሪጣንያ ብወገና
እታ ሃገር ንዝወሰደቶ ውሳነ ዘሕዝን
ክትብል ግብረ-መልሲ ሂባትሉ ኣላ።

ፕረዚደንት ኤርዶጋን ኣብ ኣንካራ
ኣብ ዘስመዖ መደረ፡ “ዕላማና ኣብ መንጎ
ክልቴና ዘሎ ናይ 450 ኪሎሜትር
ዝንውሓቱ ዶብ ናብ ውሑስ ዞባ
ብምቕያር ንኣስታት ሓደ ሚልዮን
ሶርያውያን ከዕቍብ እዩ፡” ድሕሪ ምባል፡
“እንተዀነ ነዚ ክንገብር እንተዄንና
ካብ ካልኦት ሃገራት ሎጂስቲካዊ ደገፍ
ከድልየና እዩ። እዚ እንተተገይሩ ድማ
ናብ ሰሜናዊ ሶርያ ክሳብ 30 ኪሎሜትር
ኣብ ዝኣቱ ከባቢታት ህንጻታት ናይ
ምስራሕ ፕሮጀክት ከነተግብር ከኽእለና
እዩ፡” ኢሉ።
እዚ ከምዚ’ሉ እንከሎ፡ ሰብ-መዚ ቱርኪ
ብዝሃቡዎ ጸብጻብ መሰረት፡ ኣብ ሰሜናዊ
ምዕራብ ሶርያ ኣብ ዞባ ኢድሊብ
ብዝካየድ ዘሎ ጽዕጹዕ ኲናት፡ ስደተኛታት
ብብዝሒ ናብ ሃገሮም ክውሕዙ ከም
ዝኽእሉ ሓቢሮም።

ጥዕናን ትምህርቲን ናብ ጸለምቲ ደቀ-ባት
ብምዝርግሑ ብብዙሓት ከም ዝምጎስ እዩ
ዝንገር።
ሙጋበ ካብ 1987 ክሳብ 2017
ነታ ሃገር ከም ፕረዚደንት ኰይኑ ኣብ
ዝመርሓሉ ዓመታት፡ ንዚምባብወ ዘርብሕን
ዝጐድእን ፖሊሲታት በብእዋኑ ይኽተል
ምንባሩ እዮም ብዙሓት ተንተንቲ ፖለቲካ
ዝሕብሩ።

ኣብ ደቡባዊ ክፋል ህንዲ ትነብር ጓል 73 ዓመት ህንዳዊት ኣደ፡ ብቕድሚ ትማሊ ማንታ ኣዋልድ ከም ዝተገላገለት ተሓቢሩ።
ነታ ሽማግለ ኣደ ዘገላገለ ዶክተር ኡማ ሳንካር፡ “እታ ኣደ ከምኡ’ውን ዕሸላታ ኣብ ጽቡቕ ናይ ጥዕና ኩነታት ኣለዋ፡” ክብል ንጋዜጠኛታት ሓቢሩ።
እታ ማንጋያማ ያራማቲ ዝስማ ሽማግለ ኣደ፡ ምስ 82 ዝዕድመኡ በዓል ቤታ ቈልዓ ከይወለዱ ከም ዝጸንሑ ትሕብር። በዓል ቤታ ብወገኑ በቲ ህያብ ምዃኑ ዝገለጾ ዕድል “ኣዝዩ ሕጉስ” ምዃኑ ገሊጹ። እንተዀነ፡ እቲ ሲታራማ ራጃራኦ ዝስሙ ሽማግለ ትማሊ ዓርቢ ሃንደበት ብወቕዒ ተጠቒዑ ኣብ ትሕቲ ሓካይም ይእለ ምህላዉ እዩ ዝሕበር ዘሎ።
ኣደይ ያራማቲ፡ ምሉእ ዕድመኣ ቈልዓ ከይወለደት ከም ዘሕለፈቶ፡ ኣብቲ እትቕመጠሉ ዓዲ ድማ “ውላድ ዘይብላ ሰበይቲ” ብዝብል መጸውዒ ትፍለጥ ምንባራ፡ እዚ ግን ካብ ሕጂ ንደሓር ክቕየር ምዃኑ ገሊጻ።

ተወሳኺ . . .

ሃይለ ዳኒኤል